

Ministarstvo
rada i socijalnog
staranja

P R E D L O G

Akcioni plan zapošljavanja za 2024. godine
s Izveštajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu.

Podgorica, mart 2024. godine

LISTA SKRAĆENICA:

- **MRSS** - Ministarstvo rada i socijalnog staranja
- **MF** - Ministarstvo finansija
- **MPNI** - Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- **MER** - Ministarstvo ekonomskog razvoja
- **MEIR** - Ministarstvo energetike i rudarstva
- **MMP** - Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
- **MJU**- Ministarstvo javne uprave
- **ZZZCG** - Zavod za zapošljavanje Crne Gore
- **SS** - Socijalni savjet
- **CSO** - Centar za stručno obrazovanje
- **PKCG** - Privredna komora Crne Gore
- **IRF** - Investiciono razvojni fond Crne Gore
- **ZZŠ** - Zavod za školstvo crne Gore
- **FZICG** – Fond za inovacije Crne Gore
- **MO** – materijalno obezbeđenje
- **RE**- pripadnici populacije Roma i Egipćana
- **OSI**- osobe sa invaliditetom

Sadržaj:

Akcioni plan zapošljavanja za 2024. godinu.....	9
I - UVODNE NAPOMENE.....	10
II – STRUKTURA AKCIONOG PLANA.....	11
III AKCIONI PLAN	13
IV FINANSIJSKI OKVIR	48
IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2023. GODINU	49
I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJAVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2023. GODINU	50
II INFORMACIJA O NAPREDKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	57
III TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2023. GODINU	73
IV PREPORUKE ZA DALJU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKOG DOKUMENTA KROZ GODIŠNJE AKCIONE PLANOVE ZAPOŠLJAVANJA	114

Ministarstvo
rada i socijalnog
staranja

PREDLOG

Akcioni plan zapošljavanja za 2024. godinu

Podgorica, mart 2024. godine

I - UVODNE NAPOMENE

Strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja, kao i aktivna politika zapošljavanja utvrđeni su **Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025**, čija obaveza donošenja je propisana članom 35 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (“Sl.list CG”, br.24/19).

Takođe, navedenim zakonom propisano je da je Akcioni plan zapošljavanja osnovni instrument aktivne politike zapošljavanja, kojim su utvrđene mjere i aktivnosti usmjerene ka ostvarivanju ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja, za period od godinu dana (član 37), kao i da Akcioni plan utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva, najkasnije do kraja tekuće godine za narednu godinu.

Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata („Sl.list CG“, br54/18), članom 11 propisan je princip kontinuiteta, koji podrazumijeva, između ostalog, da se prilikom izrade novog strateškog dokumenta, obuhvate ciljevi i aktivnosti koje nijesu realizovane u skladu sa prethodnim strateškim dokumentom u određenoj oblasti javne politike, a postoji potreba za njihovom realizacijom. Nadalje, Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, ukazuje da princip kontinuiteta planiranja javnih politika podrazumijeva i da se prilikom donošenja novih akcionih planova koji proizilaze iz neke strategije, mora imati dostavljen izvještaj o realizaciji za prethodnu godinu.

Imajući u vidu navedeno, posebno dostupnost podataka, donošenje Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu, je odloženo za I kvartal 2024.godine, umjesto ranije planiranog roka u okviru Programa rada Vlade za 2023. godinu (IV kvartal).

Akcionoim planom zapošljavanja za 2024.g. će se utvrditi aktivnosti u cilju ostvarivanja ciljeva predviđenih Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025, rokovi za sprovođenje, indikatori rezultata i učinka, sredstva za realizaciju aktivnosti, izvori finansiranja i nadležne institucije za sprovođenje pojedinačnih aktivnosti za 2024.g.

II – STRUKTURA AKCIONOG PLANA

Polazeći od strateškog cilja Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 koji se odnosi na *Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupa tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti, za čije ostvarenje su definišana četiri operativna cilja*, koja su u skladu sa smjernicama za politike zapošljavanja EK, i to:

Operativni cilj 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta;

Operativni cilj 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba;

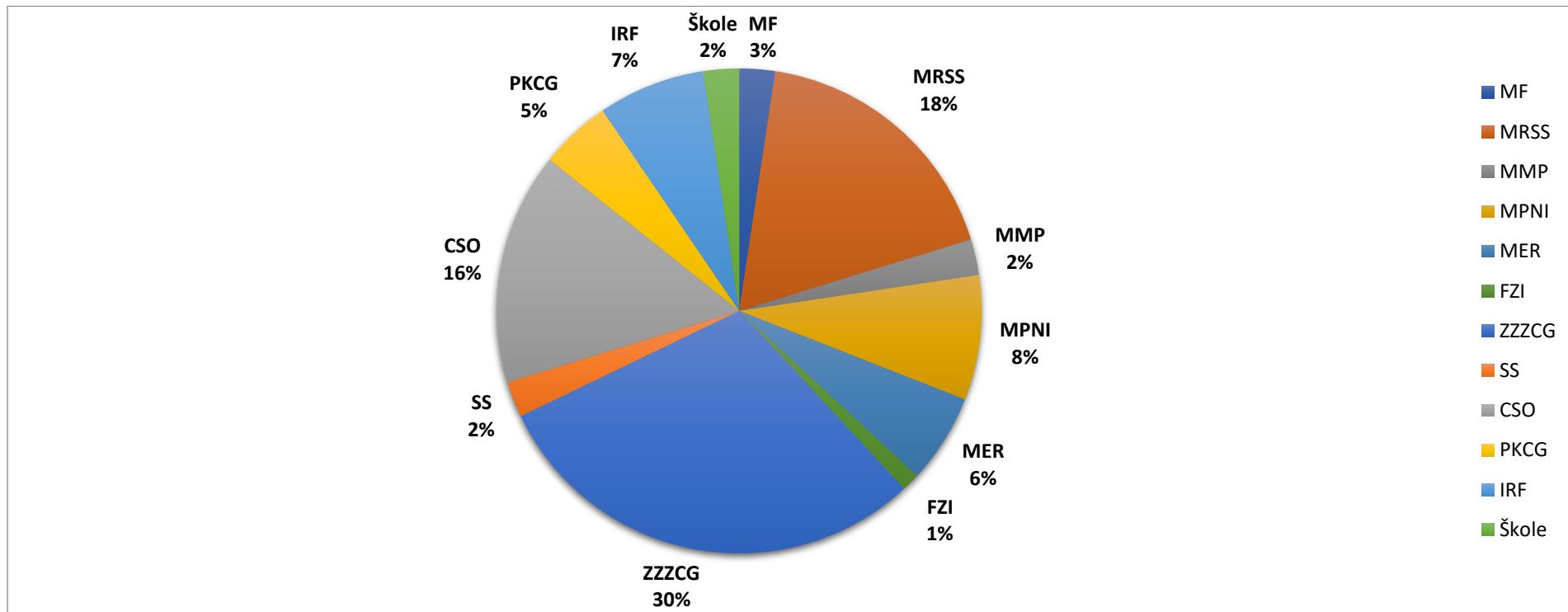
Operativni cilj 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva;

Operativni cilj 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada;

aktivnosti predložene u okviru **Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu** imaju za cilj da prate smjernice Evropske komisije u dijelu implementacije politike zapošljavanja, a koje trebaju da unaprjede stanje na tržištu rada, i to:

- sprovodenje aktivnosti koje su od bitnog uticaja na povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja poslova, oporezivanja rada i određivanja zarada;
- unaprjeđenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mladih i dugoročnu nezaposlenost.
- unapređenja funkcionisanje tržišta rada, sa posebnim fokusom na smanjivanje segmentacije tržišta rada i unaprijeđenje aktivnih mjera tržišta rada i mobilnost tržišta rada, kao i na smanjivanje siromaštva i promovisanje jednakih mogućnosti za sve.

Aкционim planom je definisano 84 aktivnosti. Od navedenog broja aktivnosti **25** aktivnosti realizuje **Zavod za zapošljavanje Crne Gore**, za **15** aktivnosti zaduženo **Ministarstvo rada i socijalnog staranja**, dok je za **7 aktivnosti** zaduženo **Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija**. Ostale aktivnosti sprovode institucije koje svojim djelovanjem direktno ili indirektno utiču na stanje i kretanje na tržištu rada.

Sprovođenje planiranih aktivnosti u 2024. godini trebaju da doprinesu: unapređenju stanja na tržištu rada, koje se ogleda u rastu zaposlenosti kroz podsticaje za zapošljavanje; smanjenju disbalansa između ponude i tražnje na tržištu rada; većem uključivanju u tržiste rada osjetljivih ciljnih grupa nezaposlenih lica.

Za svaku pojedinačnu aktivnost navedena je isntitucija, koja će biti odgovorna za realizaciju. Zbog njihove prirode značajan broj aktivnosti zahtijeva reakizaciju kroz saradnju dvije ili više institucija, pa je iz razloga preciznosti kao prva, navedena institucija koja koordinira aktivnost, ali su navedene i ostale čije je učešće neophodno ili doprinosi realizaciji i postizanju što boljih rezultata.

Akcionim planom zapošljavanja za 2024.g. je i definisan okvirni iznos sredstava za realizaciju predviđenih aktivnosti. Osim sredstava koja će biti obezbijeđena iz budžeta institucija i organizacija koji su nosioci, za jedan broj aktivnosti kao izvori finansiranja navedena su sredstva koja će biti obezbijeđena iz stranih izvora finansiranja (IV Finansijski okvir).

III AKCIONI PLAN

STRATEŠKI CILJ NACIONALNE STRATEGIJE ZAPOŠLJAVANJA 2021-2025

Stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima za pristup tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti

OPERATIVNI CILJ 1:	Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Povećanje registrovane zaposlenosti	176.693	210.000	235.000
Indikator učinka 2: Povećanje minimalne zarade	222,00	450,00	500,00
Indikator učinka 3: Smanjenje opterećenja troškova rada	39%	20,4%	20,4%
Indikator učinka 4: Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca	2	20	40

Mjera 1.1. Stimulisanje kreiranja radnih mesta unapređenjem poslovnog okruženja, sa akcentom na reformu oporezivanja rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.1.1 Realizacija projekta-evaluacija efekata nove poreske politike	Predstavljanje Izveštaja o Evaluaciji reforme minimalne zarade i poreza na dohodak fizičkih lica u Crnoj Gori iz 2022. godine.	MF (u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada)	I kvartal/2023	I kvartal/2024	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti.	-

Mjera 1.2: Podrška razvoju privrede i preduzetništva

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.2.1 Krediti za podršku razvoja preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita	IRF	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Godišnji i Finansijski plan IRF-a za 2024. godinu kojim se planira finansijska podrška u iznosu od 150 miliona eura biće dati Vladi Crne Gore na saglasnost.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a
1.2.2 Krediti za početnike biznisa	Broj dodijeljenih kredita	IRF	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Godišnji i Finansijski plan IRF-a za 2024. godinu kojim se planira finansijska podrška u iznosu od	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a

					150 miliona eura biće dati Vladi Crne Gore na saglasnost.	
1.2.3 Krediti za mikro, mali i srednji biznis	Broj dodijeljenih kredita	IRF	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Godišnji i Finansijski plan IRF-a za 2024. godinu kojim se planira finansijska podrška u iznosu od 150 miliona eura biće dati Vladi Crne Gore na saglasnost.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a
1.2.4 Implementacija programa: Podrška zapošljavanju kroz inovativne programe	Broj podržanih novih zapošljavanja	FZI	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	200.000,00 eur	Fond za inovacije Crne Gore
1.2.5 Implementacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede	Broj podržanih aplikacija Iznos podržane pomoći – 3 mil €	MER	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	3.000.000,00 eur	Budžet MER
1.2.6. Implementacija Programa za unapređenje zanatske djelatnosti za 2024. godinu	Broj zanatlija koji su podržani u okviru Programa Vrijednost podrške	MER	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	200.000,00 eur	Budžet MER

1.2.7 Razvoj preduzetništva kroz podršku različitim ciljnim grupama realizacijom edukativnih aktivnosti	Broj održanih edukativnih aktivnosti	PKCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	9.200,00 eur	Budžet PKCG
1.2.8 Program za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji (nastavak implementacije Programa iz 2023.g. i usvajanje Programa za 2024.g.)	Broj privrednih subjekata koji su podržani Programom za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji: 10 privrednih subjekata	MER, MPNI, MEIR, FZI	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	1.200.000,00 eur	Budžet MER
1.2.9 Grant šema za implementaciju S3 projekata	Broj podržanih preduzeća: 8	MER MPNI Fond za inovcije CFCU (MF)	III kvartal/2023	IV kvartal/2024	Ukupan budžet: 815.964,50 eur Preostalo plaćanje za 2024.godini: 163.192,90 eur	Instrument prepristupne podrške – Godišnji akcijski dokument za 2020. godinu/ Grant šema za podršku implementaciji S3 kroz projekte

1.2.10 Grant šema za unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preuzetništvu i preuzetništvu mladih	Broj podržanih preduzeća: 9	MER CFCU (MF)	III kvartal/2023	II kvartal/2024	Ukupan budžet: 296.599,60 eur Preostalo plaćanje za 2024.godini: 59.319,92 eur	Instrument prepristupne podrške – Godišnji akcijski dokument za 2020. godinu / Grant šema za unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preuzetništvu i preuzetništvu mladih
---	-----------------------------	---------------	------------------	-----------------	---	--

Mjera 1.3: Obezbeđivanje veće zaposlenosti i kvalitetnijih i sigurnijih radnih mesta, sa posebnim fokusom na Sjeverni region						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.3.1 Podrška mjerama zapošljavanja kreiranim i implementiranim na lokalnom nivou od strane lokalnih partnerstava za zapošljavanje	Broj osoba koje učestvuju u aktivnim mjerama zapošljavanja Broj zaposlenih osoba nakon intervencije	MRSS	III kvartal/2023	III kvartal/2024	Planirano: 1.052.941,00 eur Ugovoreno: 756.329,17 eur	AD IPA 2020 Za LOT1 u okviru GŠ- Grant šema „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preuzetništvu“

1.3.2 Podrška u izradi Strateških planova razvoja JLS	Broj usvojenih Strateških planova razvoja	MER u saradnji sa JLS	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	10.000,00 eur	UNDP
1.3.3 Unapređenje uslova za razvoj postojećeg biznisa u Sjevernom regionu	Statistika očuvanih i kreiranih radnih mesta	IRF	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Godišnji i Finansijski plan IRF-a za 2024. Godinu kojim se planira finansijska podrška u iznosu od 150 miliona eura biće dati Vladi Crne Gore na saglasnost.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a

Mjera 1.4: Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.4.1 Donošenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori	Donešen program	MF u saradnji sa relevantnim partnerima	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	-	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti
1.4.2 Razvijanje politika za smanjenje	Uspostavljen mehanizam za praćenje	MRSS, Inspekcija rada	I kvartal/2024	III kvartal/2024	Planirano: 850.000,00 eur	AD IPA 2020 Ugovor o uslugama

neformalnog rada i formalizovanje zapošljavanja	sprovođenja novog Zakona o radu i Zakona o zaštiti zdravlja na radu, s ključnim akterima i opisanim njihovim ulogama, procesima i obrascima.				Ugovoreno: 768.700,00 eur	„Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektoru zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF“
1.4.3 Sprovođenje analize poslova koji se obavljaju u sivoj zoni	Izvještaj sprovedene analize poslova koji se obavljaju u sivoj zoni	CSO u saradnji sa nadležnim ministarstvima	I kvartal/ 2024	IV kvartal/ 2024	-	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti
1.4.4 Pokretanje inicijativa za izradu programa obrazovanja za sticanje ključnih kvalifikacija/ključnih vještina za poslove koji se obavljaju u sivoj zoni	Broj pokrenutih inicijativa	CSO u saradnji sa nadležnim ministarstvima	I kvartal/ 2024	IV kvartal/ 2024	-	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti

Mjera 1.5: Implementacija lokalnih strategija zapošljavanja

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.5.1 Praćenje realizacije lokalnih strategija zapošljavanja i akcionih planova zapošljavanja	Izvještaj za 21 lokalni aktioni plan zapošljavanja	MRSS,ZZZCG,LPZ	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	-	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti
1.5.2 Donošenje novih programa aktivne politike zapošljavanja na lokalnom nivou	Sproveden najmanje 1 novi program aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG, LPZ, MRSS	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	-	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti
1.5.3 Unapređenje saradnje i kapaciteta lokalnih partnerstava kroz nove lokalne inicijative i projekte, kao i	Uspostavljena saradnja upripremi 1 projekta/inicijative	MRSS	III kvartal/2023	III kvartal/2024	Planirano: 1.052.941,00 eur Ugovoreno: 756.329,00 eur	AD IPA 2020 Grant šema „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“

podsticaj stvaranja lokalnih partnerstava u opštinama gdje nisu оформљена						
--	--	--	--	--	--	--

Mjera 1.6. Ojačana konsultativna uloga Socijalnog savjeta i unaprijeđenje kapaciteta učesnika u tripartitnom dijalogu u domenu politike zapošljavanja i tržišta rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovоđenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.6.1 Učešće socijalnih partnera u pripremi akata iz oblasti rada i zapošljavanja	Broj akata u čijoj su izradi učestvovali predstavnici socijalnih partnera	SS, MRSS	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
1.6.2 Održavanje radionica, seminara, okruglih stolova u cilju poboljšanja tehničkih kapaciteta učesnika	Broj održanih radionica, seminara, okruglih stolova	SS, MRSS, USSCG, SSCG UPCG MOR	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	5.000,00 eur	Sredstva MOR-a

socijalnom dijalogu						
------------------------	--	--	--	--	--	--

OPERATIVNI CILJ 2:		Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025	
Indikator učinka 1: % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5%	7,5%	
Indikator učinka 2: Povećanje učešća pojedinca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih veština, za populaciju 16-74	Ž-42% M-54%	Povećano učešće za 20%	Povećano učešće za 40%	

Mjera 2.1. Obezbeđivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju za sve						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1.1 Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih	Izmjenjen nastavni plan/predmetni program za osnovnu školu	MPNI, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	II kvartal/2024	IV kvartal/2024	1.500,00 eur	Budžet MPNI

kompetencija učenika						
2.1.2 Izmjena nastavnog plana /predmetnog programa za srednju školu (gimnaziju) u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika	Izmjenjen nastavni plan/predmetni program za srednju školu	MPNI, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	III kvartal/2023	IV kvartal/2023	1.500,00 eur	Budžet MPNI
2.1.3. Digitalni dan – Unaprjeđenje svijesti o mogućnostima i razvoj kompetencija za digitalnu ekonomiju kroz promociju odgovarajućih koncepta i rješenja	Broj učesnika na događajima	PKCG	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	-	Redovne aktivnosti

Mjera 2.2. Unaprjeđenje kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unaprjeđenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.2.1 Analiza postojećih kvalifikacija radi utvrđivanja potrebe za njihovim osavremenjivanjem i/ili razvojem novih	Urađena analiza postojećih kvalifikacija	CSO/MPNI, Odjeljenje za NO kvalifikaciju, sektorske komisije, PKCG, UPCG	III kvartal/2024	IV kvartal/2024	1.000,00 eur	Budžet CSO-a
2.2.2 Izrada standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada	Urađeno najmanje 25 standarda zanimanja i 20 standarda kvalifikacija u planiranim oblastima	CSO/obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	I kvartal/2024	II kvartal/2024	16.000,00 eur	Budžet CSO-a
2.2.3 Izrada modularizovanih obrazovnih programa stručnog obrazovanja, u skladu sa urađenim standardima zanimanja i	Urađeno najmanje 4 modularizovana obrazovna programa	CSO/obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	II kvartal/2024	II kvartal/2024	15.000,00 eur	Budžet CSO-a

standardima kvalifikacija						
2.2.4 Organizovanje, po sektorima, stručnih rasprava radi sagledavanja i otvorenih pitanja u organizaciji i realizaciji praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku	-U svim školama organizovani sastanci sa poslodvcima -Identifikovana otvorena pitanja -Pripremljen plan aktivnosti, rokovi i nosioci aktivnosti	Škole/CSO	I kvartal/2024	II kvartal/2024	1.000,00 eur	Budžet CSO
2.2.5 Promocija povezivanja škola i preduzeća i uključivanja poslodavaca u realizaciju praktičnog obrazovanja koje uključuje korištenje digitalnih vještina i kompetencija	-Broj učenika kod poslodavaca; -Broj poslodavaca koji su uključeni u obrazovanje učenika	Škole, CSO, MPNI, PKCG, UPCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	2.000,00 eur	Budžet CSO
2.2.6 Sprovođenje istraživanja o potrebama za vještinama	-Sprovedeno istraživanje o potrebama za vještinama	CSO, MPNI (direkcija za Nacionalni okvir kvalifikacija),	I kvartal 2024.	II kvartal 2024.	Redovne aktivnosti	-

vještinama i kvalifikacijama, potrebnim tržištu rada iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr)	kvalifikacijama iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičartsvo i dr)	sektorske komisije				
2.2.7 Utvrđivanje prioriteta u razvoju kvalifikacija iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičartsvo i dr.)	Utvrđeni od strane sektorskih komisija i Savjeta za kvalifikacije, prioriteti u razvoju kvalifikacija iz oblasti digitalnih tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičartsvo i dr.)	MPNI/Sektorske komisije	II kvartal/2024	II kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
2.2.8	Inicijative za kvalifikacije iz oblasti digitalnih	CSO, ZZŠ, MPNI	I kvartal/2024	II kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-

Priprema inicijativa za razvoj kvalifikacija u skladu sa utvrđenim prioritetima	tehnologija i zelenih poslova (sektori inženjerstvo, poljoprivreda, hemijske tehnologije i grafičarstvo i dr.) pripremljene i usvojene od strane sektorskih komisija i Savjeta za kvalifikacije					
2.2.9 Uspostavljanje timova za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	Uspostavljeni timovi za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim sdi srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	CSO, ZZŠ, MPNI	I kvartal/2024	II kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
2.2.10 Organizovanje obuke za karijerne timove u srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	Organizovane obuke za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori, najmanje po tri ciklusa obuke za	ZZŠ, ZZŠ	III kvartal/2024	IV kvartal/2024	5.500, 00 eur	Budžet ZZŠ

	osnovne i srednje škole					
2.2.11 Priprema instrumenata za sprovođenje evaluacije dualnog obrazovanja za školsku 2023/2024 godinu	Pripremljeni instrumenti za evaluaciju praktičnog obrazovanja	MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	I kvartal/2024.	II kvartal/2024.	Redovne aktivnosti	Budžet MPNI
2.2.12 Sprovođenje istraživanja o dualnom obrazovanju kod poslodavaca, učenika, škola i udruženja poslodavaca 2023/2024 godinu	Sprovedeno istraživanje o dualnom obrazovanju kod poslodavaca, učenika, roditelja, škola i udruženja poslodavaca za školsku 2023/2024 godinu	MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	II kvartal/2024.	III kvartal/2024.	3.000,00 eur	Budžet CSO, Privredna komora
2.2.13 Izrada smjernica za realizaciju kontinuiranog praćenja i evaluacije kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod	Pripremljene smjernice i metodologija za realizaciju i praćenje praktičnog obrazovanja kod poslodavca u skladu sa Evropskim	MPNI, CSO/škole, PKCG, UPCG	I kvartal/2024	II kvartal/2024	3.000,00 eur	Budžet CSO, Projekat koji vodi OeAD,

poslodavca (koje uključuju odgovarajuću dokumentaciju za vođenje evidencija, modele individualnog i kolektivnog ugovora i dr.)	okvirom za kvalitetno i efikasno učenje uz rad					
2.2.14. Razvijanje sistema verifikovanja poslodavaca kod kojih se realizuje praktično obrazovanje za sve oblike praktičnog obrazovanja kod poslodavca	Utvrđene procedure i sadržaj evidencije o poslodavcima kod kojih se realizuje praktično obrazovanje -Formirane baze podataka o poslodavcima -a)školski i dualni oblik-škole; -b)dualni oblik - CSO	CSO/PKCG,UPCG, škole	II kvartal/2024	III kvartal/2024	3.000,00 eur	Budžet CSO, PKCG
2.2.15 Obuke organizatora praktičnog obrazovanja, instruktora praktičnog	Obučeno najmanje 50 organizatora praktičnog obrazovanja, instruktori/ke	CSO/MPNI, škole, PKCG, UP	I kvartal/2024	II kvartal/2024	2.000,00 eur	Projekat koji vodi OeAD, Budžet CSO

obrazovanja i nastavnika koji realizuju praktičnu nastavu u okviru stručnih modula	praktičnog obrazovanja i nastavnici/ce koji realizuju praktičnu nastavu u okviru stručnih modula na godišnjem nivou					
2.2.16 Izrada programa obrazovanja za potrebe tržišta rada	Broj novih programa obrazovanja	CSO	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	5.000,00 eur	Budžet CSO
2.2.17 Unapređenje digitalnih vještina za nastavnike/ce u izabranim osnovim i srednjim stručnim školama	12 škola na sjeveru Crne Gore	MPNI MOR	I kvartal/2024	IV kvartal/2025	130.130,95 eur	Sredstva MOR-a

Mjera 2.3: Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.3.1 Promotivne aktivnosti za veće učešće različite oblike	Broj realizovanih aktivnosti	CSO	II kvartal/2024	IV kvartal/2024	1.000,00 eur	Budžet CSO-a

obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja						
2.3.2 Realizacija obuka predstavnika licenciranih organizatora obrazovanja odraslih i institucija socijalnog partnerstva za informisanje i savjetovanje odraslih	Broj obučenih lica	CSO	II kvartal/2024	IV kvartal/2024	300,00 eur	Budžet CSO-a
OPERATIVNI CILJ 3.		Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva				
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020		Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025		
Indikator učinka 1: Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,48%		15%		12%	
Indikator učinka 2: Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	13,4%		10% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost		20% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost	

Indikator učinka 3: Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,3%	20,3%
---	--------	-------	-------

Mjera 3.1. Realizacija usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.1.1 Pružanje i razvijanje usluga informisanja i pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.1.2 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje – konsultacije	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje – konsultacije	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-

3.1.3. Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalne orijentacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.1.4. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.1.5 Direktno otvaranje radnih mesta – Javni rad	Broj lica zaposlenih na novootvrenim radnim mjestima	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	1.000.000,00 eur	Budžet ZZZCG
3.1.6 Obrazovanje i osposobljavanje odraslih Programi sticanja stručnih kvalifikacija i ključnih vještina, programi i osposobljavanja za obavljanje	Broj lica uključenih u programe Broj zaposlenih lica	ZZZCG	II kvartal/2024	IV kvartal/2024	1.900.000,00 eur	Budžet ZZZCG

poslova određenog radnog mesta i programi i osposobljavanja za samostalno obavljanje poslova						
3.1.7 Programi podsticaja za samozapošljavanje i zapošljavanje	Broj samozaposlenih lica Broj zaposlenih lica, odnosno otvorenih novih radnih mjesta	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	600.000,00 eur	Budžet ZZZCG

Mjera 3.2: Kreiranje novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.2.1 Priprema novih Programa aktivne politike zapošljavanja	Usvojen najmanje jedan program	ZZZCG	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	Redovne aktivnosti	-

Mjera 3.3: Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja mlađih na tržištu rada						
Naziv aktivnosti		Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za	Izvor finansiranja

	Indikator rezultata				sprovođenje aktivnosti	
3.3.1 Priprema Plana za implementaciju programa Garancija za mlade	Usvojen Plan	MRSS, MPNI, ZZZCG, CSO, NVO, socijalni partneri, MOR	I kvartal/2023	I kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.3.2 Krediti za mlade u biznisu	Broj dodijeljenih kredita mladima	IRF	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Godišnji i Finansijski plan IRF-a za 2024. godinu kojim se planira finansijska podrška u iznosu od 150 miliona eura biće dati Vladi Crne Gore na saglasnost.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a
3.3.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju mladih	Broj nezaposlenih mladih kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.3.4. Unaprijeđenje poslovnog umrežavanja mladih preduzetnika kroz organizovanje poslovnih susreta,	Broj učesnika na poslovnim susretima, sajmovima.	PKCG	I kvartal 2024	IV kvartal/2024	Jedan broj aktivnosti se kofinansiraju iz EU projekta „Mreža Evropskih preduzetnika“ (EEN)	Budžet PKCG

forum, sajmova, B2B susreta i sl.						
-----------------------------------	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.4: Sprovodenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja žena na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.4.1 Krediti za žensko preduzetništvo	Broj dodijeljenih kredita	IRF	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Godišnji Finansijski plan IRF-a za 2024. godinu kojim se planira finansijska podrška u iznosu od 150 miliona eura biće dati Vladi Crne Gore na saglasnost.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a
3.4.2 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj nezaposlenih žena kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.4.3 Promovisati primjere dobre prakse žena preduzetnica u časopisu Glasnik PKCG	Broj Glasnika PKCG koji su objavljeni tokom 2024. godine. Broj članaka o ženama preduzetnicama u Glasniku PKCG.	PKCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	-	Budžet PKCG

Mjera 3.5. Sprovodenje aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja lica sa invaliditetom na tržištu rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovodenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.5.1. Uključenost u mjere profesionalne rehabilitacije	Broj lica uključenih u mjere profesionalne rehabilitacije	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	-	-
3.5.2 Promovisanje zapošljavanja lica sa invaliditetom s poebnim osrvtom na žene OSI, kroz javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za zapošljavanje lica sa invaliditetom- grant šeme	Broj uključenih OSI tokom realizacije od 160 lica	ZZZCG	III kvartal/2024	IV kvartal/2024	1.000.000,00 eur	Budžet ZZZCG
3.5.3 Stimulisanje poslodavaca za zapošljavanje OSI	Broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije(zarade, opreme radnog mesta i asistenta u radu)	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	20.000.000,00 eur	Budžet ZZZCG

	Očekuje se porast broja poslodavaca za 600					
3.5.4 Raspisan javni konkurs za izvođače programa- Socijalna uključenost	Broj uključenih OSI u program socijalne uključenosti	MRSS	IV kvartal/2023	I kvartal/2024	150.000,00 eur	Budžet MRSS

Mjera 3.6. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja RE populacije na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.6.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja priпадnicima RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima je pružena usluga individualnog savjetovanja i sačinjen individualni plan zapošljavanja (struktura po polu)	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.6.2	Broj pripadnika RE populacije koji	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-

Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija pripadnicima RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po polu)					
3.6.3. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju RE populacije	Broj nezaposlenih lica, RE populacije kojima su pružanane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.6.4 Organizacija okruglih stolova i fokus grupa sa poslodavcima u saradnji sa Privrednom komorom u cilju veće zapošljivosti RE populacije	Broj organizovanih aktivnosti	MMP i CSO	I kvartal/2024	IV kvartal/ 2024	-	-
3.6.5 Organizacija radionica na temu Borba protiv anticiganizma i	Broj realizovanih radionica	MMP sa CSO	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	300,00 eur	Budžet CSO

svih oblika diskriminacije prema pripadnicima RE populacije						
---	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.7. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.7.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja informisanja i savjetovanja strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole i polu)	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.7.2. Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje –	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-

profesionalna orientacija strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po vrsti dozvole i polu)					
3.7.3. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju stranaca	Broj nezaposlenih stranaca kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-

Mjera 3.8. Socijalna inkluzija korisnika materijalnog obezbjeđenja						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.8.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za korisnike MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj korisnika MO koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po polu)	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivosti	-

3.8.2. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju korisnicima MO	Broj nezaposlenih lica – korisnika MO kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-
3.8.3 Uključivanje korisnika MOP-a koji se nalaze u evidenciji nezaposlenih lica Zavoda u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj uključenih korisnika MO u programe aktivne politike zapošljavanja	ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	-

Mjera 3.9. Unaprjeđenje sprovođenje mjera profesionalne rehabilitacije						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.9.1 Osposobljavanje OSI za učešće na tržište rada	Broj uključenih OSI u mjeru profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih lica sa invaliditetom biti 500	ZZZCG i Izvodjači profesionalne rehabilitacije	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	900.000,00 eur	Budžet ZZZCG

3.9.2 Uključivanje zaposlenih lica u mjeru profesionalne rehabilitacije	Broj zaposlenih OSI uključenih u mjeru profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih zaposlenih lica sa invaliditetom biti 50	ZZZCG i Izvodjači profesionalne rehabilitacije	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Redovne aktivnosti	Budžet ZZZCG
--	--	--	----------------	-----------------	--------------------	--------------

Mjera 3.10. Razvoj socijalnog preduzetništva

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
3.10.1 Uspostavljanje i jačanje inicijativa socijalnog poslovanja koje promovišu socijalno preduzetništvo i poboljšavaju pristup poslu za grupe isključene sa tržišta rada.	Broj uključenih socijalnih preuzeća projektom	MRSS	III kvartal/2023	III kvartal/2025	Planirano: 300.000,00 eur Ugovoreno: 778.814,74 eur (na nivou grant šeme čija vrijednost 2.705.882,35 eur bilo je ušteda u okviru prva dva LOT-a tako da su ušteđena sredstva realocirana na LOT 3)	AD IPA 2020 Grant šema „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“

3.10.2 Pružanje stručne podrške relevantnim državnim institucijama (Ministarstvu ekonomije, Ministarstvo rada i socijalnog staranja) u stvaranju povoljnog okruženja za razvoj socijalne ekonomije Crne Gore	Pripremljene preporuke za novi pravni, institucionalni i finansijski okvir za socijalno preduzetništvo	MRSS/MER	II kvartal/2024	IV kvartal/2024	Planirano: 850.000,00 eur Ugovoren: 768.700,00 eur	AD IPA 2020 Ugovor o uslugama „Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektoru zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF“
---	--	----------	-----------------	-----------------	--	--

OPERATIVNI CILJ 4		Efikasno funkcionisanje tržišta rada		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ciljana vrijednost 2023	Ciljana vrijednost 2025	
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje	
Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2	Određeni napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje	

Mjera 4.1. Usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativosti rada i balansa porodice i rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.1.1 Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu	MRSS	I kvartal /2024	IV kvartal/2024	Nijesu potrebna sredstva za sprovođenje aktivnosti	-
4.1.2 Utvrđivanje Predloga zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Utvrđen Predlog	MRSS	I kvartal 2024	III kvartal/2024	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
4.1.3 Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2023-2024 za Poglavlja 2 i 19.	Izvještaj usvojen	MRSS Ministarstvo evropskih poslova	I kvartal/2023	IV kvartal/2024	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-

4.1.4 Priprema Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu	Utvrđena odluka	MRSS	III kvartal/2024	IV kvartal/2024	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti	-
---	-----------------	------	------------------	-----------------	--	---

Mjera 4.2. Jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada						
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka aktivnosti	Sredstva potrebna za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implementacije i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u	Broj obučenih službenika	MRSS, ZZZCG, Inspekcija rada	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Planirano: 850.000,00 eur Ugovoreno: 768.700,00 eur	IPA Akcioni dokument „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu i socijalna inkluzija“

Evropskom socijalnom fondu						
4.2.2 Realizacija predviđenih aktivnosti iz Aкционог плана за unapređenje interoperabilnosti izabranih informacionih sistema i registara	Broj realizovanih aktivnosti	MRSS, MOR, ZZZCG, MPNI, MJU	III kvartal/2023	IV kvartal/2024	Do 1.400.000,00 eur 2.117.647,06 eur	Od čega 30.000,00 eur iz Budžeta Crne Gore, 153.000,00 eur Iz Fonda 2.117.647,06 eur AD IPA 2020
4.2.3 Jačanja kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage	Broj sprovedenih obuka i broj zaposlenih koji su obuhvaćeni obukama.	MRSS, ZZZCG	I kvartal/2024	IV kvartal/2024	Planirano: 823.529,41 eur Ugovoren: 823.529,41 eur	IPA Tvincing projekat u okviru Aкционог dokumenta AD 2026 „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu- zapošljavanje i socijalna inkluzija

IV FINANSIJSKI OKVIR

-U tabeli finansijski okvir dat je finansijski okvir potrebnih sredstava za realizaciju aktivnosti po operativnim ciljevima i izvorima finansiranja.

FINANSIJSKI OKVIR						
Operativni cilj	Budžet CG	IPA	MOR	Donacije	Ostalo	Ukupno po Operativnim ciljevima
1.Povećanje rasta zaposlenosti, kvalitetnija radna mjesta i smanjenje nezaposlenosti, kroz mjere na unapređenje ponude i tražnje	4.600.000,00 €	1.747.541,04 €	5.000,00 €	10.000,00 €	9.200,00 €	6.371.741,04 €
2.Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba	60.800,00 €	-	130.130,95 €	-	-	190.930,95 €

3. Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržištu rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva	25.550.300,00 €	300.000,00 €	-	-	-	25.850.300,00 €
4. Efikasno funkcionisanje tržišta rada	-	2.223.529,41 €	-	-	-	2.223.529,41 €
Ukupno po izvorima finansiranja	30.211.100,00 €	4.271.070,45 €	135.130,95 €	10.000,00 €	9.200,00 €	34.636.501,4 €

Ministarstvo
rada i socijalnog
staranja

PREDLOG

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2023. GODINU

Podgorica, mart 2023.godine

I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJAVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2023. GODINU

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu, predstavlja treću godinu izvještavanja o sprovođenju usvojene **Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.godine**. Izvještaj daje prikaz postignuća i izazova koji su obilježili izvještajni period realizacije, informaciju o postignutom napretku u postizanju indikatora učinka operativnih ciljeva, kao i daje prikaz drugih relevantnih kretanja na tržištu rada. Izvještaj sadrži tabelarni prikaz o realizaciji planiranih aktivnosti, kao i preporuke za dalju implementaciju Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.godine, kroz godišnje akcione planove.

Izvještaj obuhvata indikatore tržišta rada koji su u trenutku pisanja Izvještaja bili poslednji dostupni.

Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025. godine, predstavlja strateški dokument kojim su odredjene glavne politike i ciljevi zapošljavanja do 2025. godine, koji se odnose na: stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima pristupa tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.

Strategijom su definisana četiri operativna cilja, koji trebaju na pravi način da odgovore višestrukim izazovima sa kojima će se tržište rada i građani Crne Gore nositi u narednim godinama i da te izazove pretvore u nove prilike važne za socioekonomski razvoj zemlje i za individualni napredak svakog pojedinca.

Akcionim planom zapošljavanja za 2023. godinu realizovane su aktivnosti koje se odnose na unapređenje položaja i promovisanje zapošljavanja, mlađih, žena, OSI. Privredna komora Crne Gore je realizovala aktivnosti tokom 2023. godine kojom se provoši primjeri dobre prakse žena preduzetnica u časopisu Glasnik.

Stoga su operativni ciljevi usmjereni na ostvarivanju rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta; kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada za digitalno doba; unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva i efikasno funkcionisanje tržišta rada.

Stepen realizacije

Akcionim planom zapošljavanja za 2023. godinu, planirana je realizacija 66 aktivnosti u okviru 4 operativna cilja koja su postavljena Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025, za šta je planirano 25.112.000,00 eur iz Budžeta Crne Gore, 3.836.470,41 eur iz IPA fondova, 256.370,00 eur iz sredstava Međunarodne organizacije rada, 10.000,00 eur je planirano iz donacija.

Grafik 1

OC 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

- 6 mjera
- 18 aktivnosti

OC2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba

- 3 mjera
- 12 aktivnosti

OC 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

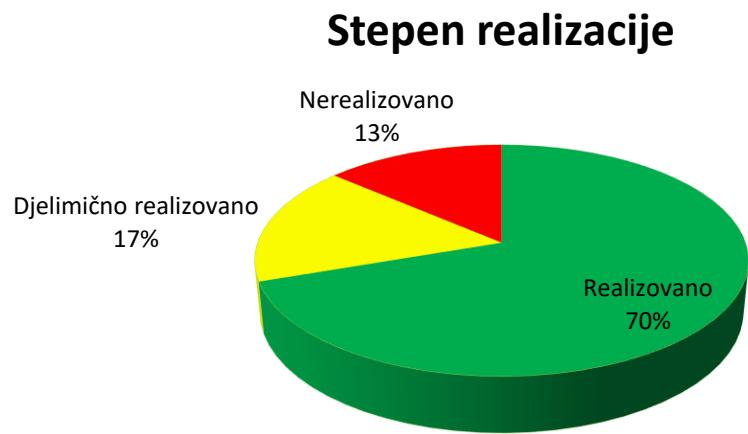
- 10 mjera
- 29 aktivnosti

OC 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

- 2 mjere
- 7 aktivnosti

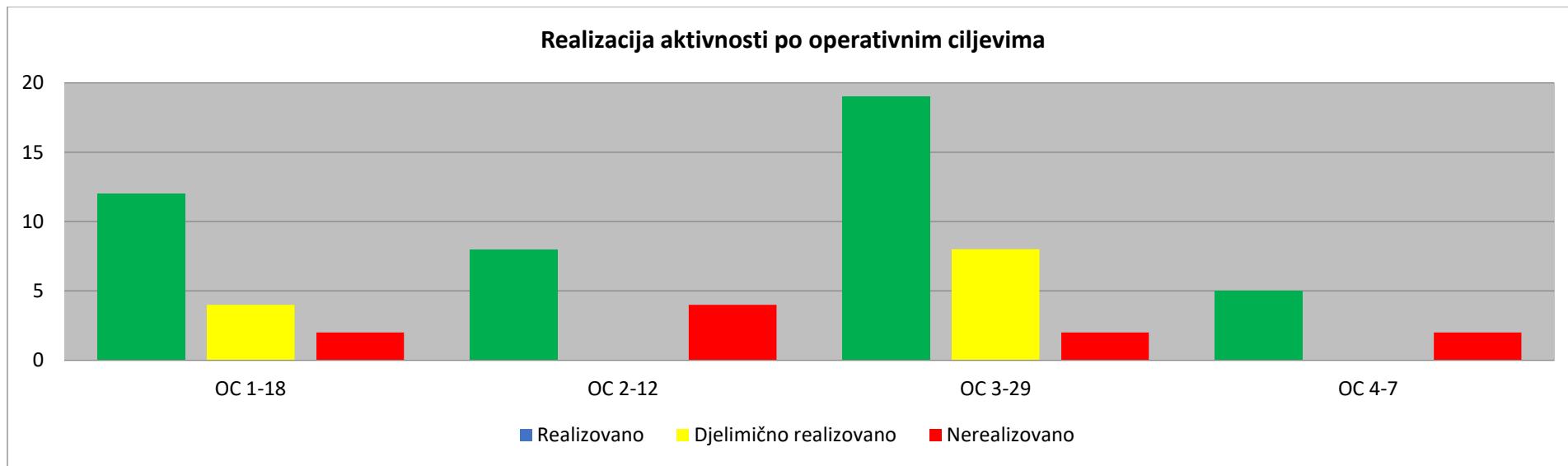
Stepen realizacije ukupnih predviđenih godišnjih aktivnosti u toku 2023. godine je na nižem nivou od planiranih. **Od ukupnog broja aktivnosti (66 aktivnosti), realizovane su 46 aktivnosti ili 70 %, djelimično relaizovano je 11 aktivnosti ili 17 %, dok je neraealizovano 9 aktivnosti ili 13 %.**

Grafik 2: Stepen realizacije

Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima je sljedeća: U okviru prvog cilja - Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta predvidio je realizaciju 18 aktivnosti od kojih je realizovano 10, djelimično realizovano 6 i nerealizovano 2 aktivnosti. U okviru drugog cilja - Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba od ukupno 12 aktivnosti realizovano je 8, dok je nerealizovano 4 aktivnosti. U okviru trećeg cilja - Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva, od ukupno 29 aktivnosti realizovano je 19 aktivnosti, djelimično je realizovano 8, dok je nerealizovano 2 aktivnosti. U okviru četvrtog cilja - Efikasno funkcionisanje tržišta rada, od ukupno 7 aktivnosti, realizovano je 5, djelimično je realizovano 0 i nerealizovane su 2 aktivnosti.

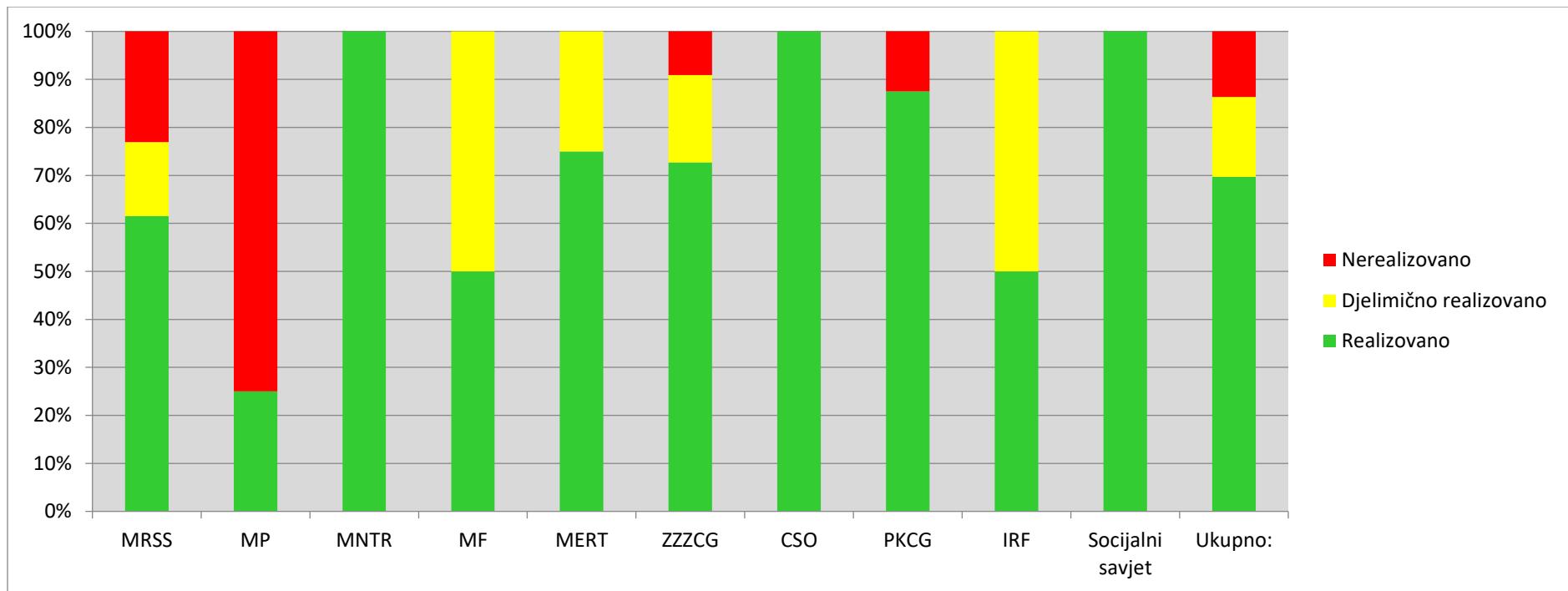
Grafik 3: Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima

Realizaciji aktivnosti po institucijama je sljedeća:

- Ministarstvo rada i socijalnog stranja – ukupno 13 aktivnosti, od kojih su 8 realizovane, 2 djelimično realizovan, 3 nerealizovane;
- Ministarstvo prosvjete - ukupno 4 aktivnosti, od kojih je 1 realizovana, 3 nerealizovane;
- Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja - ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;
- Ministarstvo finansija – ukupno 2 aktivnosti, od kojih je 1 realizovane, 1 djelimično realizovana;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma - ukupno 4 aktivnosti, od kojih su 3 realizovane, 1 djelimično realizovana;
- Zavod za zapošljavanje Crne Gore - ukupno 22 aktivnosti, od kojih su 16 realizovane, 4 djelimično realizovane i 2 nerealizovane;
- Centar za stručno obrazovanje - ukupno 4 aktivnosti, od kojih su 4 realizovane.
- Privredna komora Crne Gore - ukupno 8 aktivnosti, od kojih su 7 realizovane; 1 nerealizovana aktivnost;
- Investiciono razvojni fond - ukupno 6 aktivnosti, od kojih su 3 realizovane; 3 djelimično realizovane aktivnosti;
- Socijalni savjet – ukupno 2 aktivnosti, koje su realizovane;

Grafik 4: Realizacija aktivnosti po institucijama

Kratka pojašnjenja o razlozima nerealizovanih aktivnosti:

Zbog važnosti za rješavanje izazova u daljem toku implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025. godine, kratka obrazloženje nerealizovanih aktivnosti predviđenih Akcionim planom zapošljavanja za 2023. godinu su:

- **Aktivnost 1.5.1:** Praćenje realizacije lokalnih strategija zapošljavanja i akcionih planova zapošljavanja - nosilac aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2023. godinu. Naime nakon finalizacije projekta "Lokalne inicijative za zapošljavanje" koji je realizovan u okviru SOPEES Programa 2015-2017 IPA, Direktorat za pristup tržištu rada MRSS-atrebao bi da isprati realizaciju lokalnih strategija za zapošljavanje i AP;
- **Aktivnost 1.5.2:** Sproveđenje novih programa aktivne politike zapošljavanja na lokalnom nivou. Nosilac aktivnosti je Zavod za zapošljavanje Crne Gore. Novi rok za realizaciju aktivnosti je 2024. godina.
- **Aktivnost 2.1.2:** Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika – nosilac aktivnosti je Ministarstvo prosvjete. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2023. godinu. Novi rok za realizaciju je IV kvartal 2024. g. Izrađena je analiza obrazovnog sistema, nakon čega se planira sveobuhvatna Strategija obrazovanja, kada bi se izmjena nastavnog plana radila zbog mnogih potreba pa i potreba digitalizacije;
- **Aktivnost 2.1.3:** Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za srednju školu (gimnaziju) u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika ; Novi rok za realizaciju ove aktivnosti je IV kvartal 2024.g. Izrađena je analiza obrazovnog sistema, nakon čega se planira sveobuhvatna Strategija obrazovanja, kada bi se izmjena nastavnog plana radila zbog mnogih potreba pa i potreba digitalizacije.
- **Aktivnost 2.1.5:** Platforma za samoprocjenu digitalnih kompetencija sa smjernicama za biblioteku znanja sa video lekcijama; Nosilac aktivnosti je PKCG. Pristup platformi bio je onemogućen zbog tehničkih problema uslijed realokacije sajta Privredne komore Crne Gore.
- **Aktivnost 2.2.4:** Realizacija programa profesionalne orientacije za karijerne timove u osnovnim i srednjim školama - nosilac aktivnosti je Ministarstvo prosvjete. Navedena aktivnost kojom koordinira ministarstvo prosvjete prolongirana je za drugi kvartal 2024.g. zbog izrade Programa karijernog vođenja i savjetovanja za period od 3 godine. Novi rok za realizaciju ove aktivnosti je IV kvartal 2024. godine;
- **Aktivnost 3.9.2:** Uključivanje zaposlenih lica u mјere profesionalne rehabilitacije. Nosilac aktivnosti je Zavod za zapošljavanje Crne Gore.
- **Aktivnost 4.1.1:** Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, nosilac aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Radi se na izradi teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Zbog rada na izradi teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti aktivnost će biti nastavljena u 2024.g. Rok završetka aktivnosti je III kvartal 2024.g.

- **4.1.2:** Izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2023-2024, nosilac aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Izvještaj nije usvojen. Vlada Crne Gore je na sjednici od 16.11.2023.g. usvojila informaciju o realizaciji planiranih obaveza u 2023.godini iz PPCG 2023-2024. I kvartal 2024.g. je novi rok za realizaciju ove aktivnosti, planirano je da se izvještaj usvoji u I kvartalu 2024.g. kako bi obuhvatilo i IV kvartal 2023.g.

II INFORMACIJA O NAPREDKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

Politika zapošljavanja, u procesu pristupanja Evropskoj uniji, promoviše blisku koordinaciju ekonomskih politika, politika zapošljavanja i socijalnih politika i stoga je posebno važno i dalje jačati međusektorski pristup, posebno kada je u pitanju oblast socijalne politike i zapošljavanja. Nacionalna strategija zapošljavanja 2020-2025 definije strateški cilj politike zapošljavanja do 2025. godine koji se odnosi na stabilan i održiv rast zaposlenosti, koji je zasnovan na jednakim mogućnostima, pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti, kroz četiri operativna cilja.

OPERATIVNI CILJ 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

Ovaj cilj se odnosi na potrebu sprovođenja mjera i aktivnosti koje će usloviti povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja poslova, oporezivanja rada i određivanja zarada. U okviru ovog cilja definisano je 6 mjera, u okviru kojih je za 2023. godinu bilo predviđeno 18 aktivnosti. Realizacija aktivnosti je na nivou od **72%**.

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2023. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na kreiranje radnih mjesta unapređenjem poslovnog ambijenta, sa akcentom na reformu oporezivanja rada, podrške razvoju privrede i preduzetništva, obezbjeđivanju veće zaposlenosti i kvalitetijih radnih mjesta sa posebnim fokusom na Sjeverni region, podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti, te ojačanom ulogom Socijalnog savjeta, dostignuti indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2023. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost u 2023	Ostvarena vrijednost u 2023	Ciljna vrijednost u 2025
Indikator učinka 1: Povećanje registrovane zaposlenosti	176.693	188.964	223.744	210.000	244.484 ¹	235.000
Indikator učinka 2: Povećanje minimalne zarade	222,00	450,00	450,00	450,00	450,00	500,00
Indikator učinka 3: Smanjenje opterećenja troškova rada	39%	20,4	20,4	20,4%	20,4%	20,4%
Indikator učinka 4: Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca	30	17	16	20	31	40

Tokom 2023. godine, nastavljen je rast ekonomskih aktivnosti koji je uslovio i značajan oporavak tržišta rada. Tako je registrovana zaposlenost na kraju oktobra 2023.g. prema podacima Monstata iznosila 246.449 . Minimalna zarada u 2023.g. je ostala nivou od 450

¹ Izvor: Prosječan broj zaposlenih u 2023.g., link: <https://monstat.org/uploads/files/Bilten/2024/1/3.pdf>

€. Smanjenje opterećenja troškova rada je bilo na nivou od 20,4%, dok je broj kolektivnih ugovora kod poslodavca za 2023.g. iznosio 31, što je povećanje za 15 registrovanih kolektivna ugovora u odnosu na 2022.g.

OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba

Ovaj cilj se odnosi na unaprjeđenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu novi pristup koji je zasnovan na digitalizaciji. U okviru ovog cilja definisane su tri mјere u okviru kojih je za 2023. godinu bilo predviđeno 12 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je na nivou od 67%**.

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2023. godine (tabelarni pregled) u okviru mјera koje se odnose na obezbjeđivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju, unapređenja kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unapređenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti, te promovisanja pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju, ostvareni indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2023. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ostvarena vrijednost u 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2	3,2% ²	5%	2,8% ³	7,5%
Indikator učinka 2: Povećanje učešća pojedinaca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina, za populaciju 16-74	Ž - 42% M - 54%	Ž -45,73% M -48,47%	- ⁴	Povećano učešće za 20%	Ž -50,04% M -53,49% ⁵	Povećano učešće za 40%

² Podatak predstavlja prosjek na nivou četiri kvartala 2022. godine – Izvor ARS-Monstat,<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1989&pageid=22>

³ Podatak predstavlja prosjek na nivou III kvartala 2023.g., Izvor: MONSTAT, Anketa o radnoj snazi za 2023.g., <https://monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

⁴ Poslednji poznati podatak je za 2021.g., pa je iz tih razloga i prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2021.g.:

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat>

⁵ Podatak za 2023. godinu, Izvor Eurostat, link:https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tepsr_sp410_custom_9685924/default/table?lang=en

Procenat učešća odraslih 25-64 u cjeloživotnom učenju je na nivou od 2,8% (podatak za III kvartal 2023.g.).

U odnosu na četvrti kvartal prethodne godine ovo učešće je iznosilo 3,9%, došlo je do smanjenja učešća odraslih u cjeloživotnom učešću. Prateći trendove u razvoju digitalnih vještina, kod ovog indiktatora, došlo je povećanja učešća pojedinaca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina.

OPERATIVNI CILJ 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politika zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

Ovaj cilj definiše mjere i aktivnosti koje treba da doprinesu jačanju usluga tržišta rada i unaprijeđenju aktivnih mjeri politike zapošljavanja kao i veću mobilnost tržišta rada, što će doprinijeti smanjivanju siromaštva i promovisanju jednakih mogućnosti za sve. Definisano je 10 (deset) mjeri u okviru kojih je za 2023. godinu bilo predviđeno realizacija 29 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je na nivou od 61 %.**

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2023. godine (tabelarni pregled) u okviru mjeri koje se odnose na realizaciju usluga i mjeri aktivne politike zapošljavanja, uvođenja novih mjeri aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada, sprovođenja usluga i mjeri aktivne politike zapošljavajna za definisane ciljne grupe nezaposlenih lica (mladi, žene, lica sa invaliditetom, RE populacije, stranaca, korisnika MO), te unapređenja mjeri profesionalne rehabilitacije, ostvareni indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2023. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ostvarena vrijednost u 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,45%	24,73	20,08%	15%	13,95%⁶	12%
Indikator učinka 2: Smanjenje stope dugoročne nezaposlensoti	13,4 %	11,0%	10,2% ⁷	10% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost	9,4%⁸	20 % smanjenje u odnosu na početnu vrijednost

⁶ Podatak se odnosi na decembar 2023.g., Izvor ZZZCG, Izvještaj o radu za 2023.g., link:[Izvještaj-o-radu-ZZZCG-za-2023.-godini-KONAČNI-31.1.2024.-PDF.pdf](https://izvjestaj-o-radu-ZZZCG-za-2023.-godini-KONAČNI-31.1.2024.-PDF.pdf)

⁷ Podatak predstavlja prosjek za četiri kvartala 2022. godine, Izvor- ARS Monstat<https://monstat.org/cg/page.php?id=1989&pageid=22>

⁸Podatak predstavlja prosjek na nivou III kvartala 2023. godine, Izvor-ARS Monstat, link:<https://monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

Indikator učinka 3: Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,83%	21,7%	23,3%	20,6% ⁹	20,3%
---	--------	--------	-------	-------	--------------------	-------

Povećanje ekonomskih aktivnosti koje su uslovile rast zaposlenosti, kao i sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja uticali su i na smanjenje broja registrovanih nezaposlenih lica, pa je stopa registrovane nezaposlenosti na dan 31.12.2023.g. iznosila 13,95%, što je u odnosu na godinu ranije smanjenje za 6,85 p.p. Stopa dugoročne nezaposlenosti kao procenat lica nezaposlenih 12 mjeseci i više u ukupnom broju aktivnih stanovnika je smanjenja u odnosu na 2022. g. i iznosi 9,6%.

OPERATIVNI CILJ 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

Ovaj cilj definiše mjere i aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje efikasnijeg funkcionisanja tržišta rada koje treba da doprinese stvaranju pravednih, transparentnih i predvidljivih uslova rada. Takođe, aktivnosti koje trebaju da omoguće potrebnu fleksibilnost za poslodavce u smislu brzog prilagođavanja ekonomskim promjenama i promjenama na tržištu rada. Jačanje institucija tržišta rada od ključnog je značaja za ostvarivanje ovog cilja. U okviru ovog operativnog cilja definisana su dvije mjere koje se odnose na: usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativnosti rada i balansa porodice i rada i jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada. **Realizacija aktivnosti je 71 %.**

Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljana vrijednost 2023	Ostvarena vrijednost u 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Značajan napredak	Određeni napredak	Zatvoreno poglavlje

⁹ Podatak Zavoda za zapošljavanje Crne Gore

Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK zapoglavlje 2	Određen napredak	Ograničen napredak	Oganičen napredak	Značajan napredak	Organičen napredak	Zatvoreno poglavlje
---	------------------	--------------------	-------------------	-------------------	--------------------	---------------------

Kratak osvrt na ostala kretanja na tržištu rada tokom 2023. godine

Tokom 2023. godine, nastavljen je oporavak ekonomskih aktivnosti a time i tržišta rada.

Trendovi na tržištu rada tokom 2023. godine, bilježe pozitivne pomake, što je rezultat oporavka potražnje i realnog rasta BDP-a, ali i primjene nižeg poreskog opterećenja na rad. Prema preliminarnim podacima Monstata, stopa realnog rasta BDP je u prvom kvartalu 2023.godine iznosila 6,1%, u drugom kvartalu ostvaren je rast od 6,9%, a prema preliminarnim podacima Monstata, stopa realnog rasta BDP-a u trećem kvartalu 2023. godine iznosila je 6,6%.

Prema podacima iz Ankete o radnoj snazi za treći kvartal 2023. godine stopa aktivnosti 15+ je iznosila 66,5% i predstavlja povećanje za 5,2 p.p u odnosu na prvi kvartal (61,3%) . Stopa zaposlenosti 58,7% i predstavlja povećanje za 6,9 p.p. u odnosu na prvi kvartal 51,8%, dok je stopa nezaposlenosti u III kvartalu iznosila 11,8% i niža je u odnosu na I kvartal (15,5%) za 3,7 p.p.

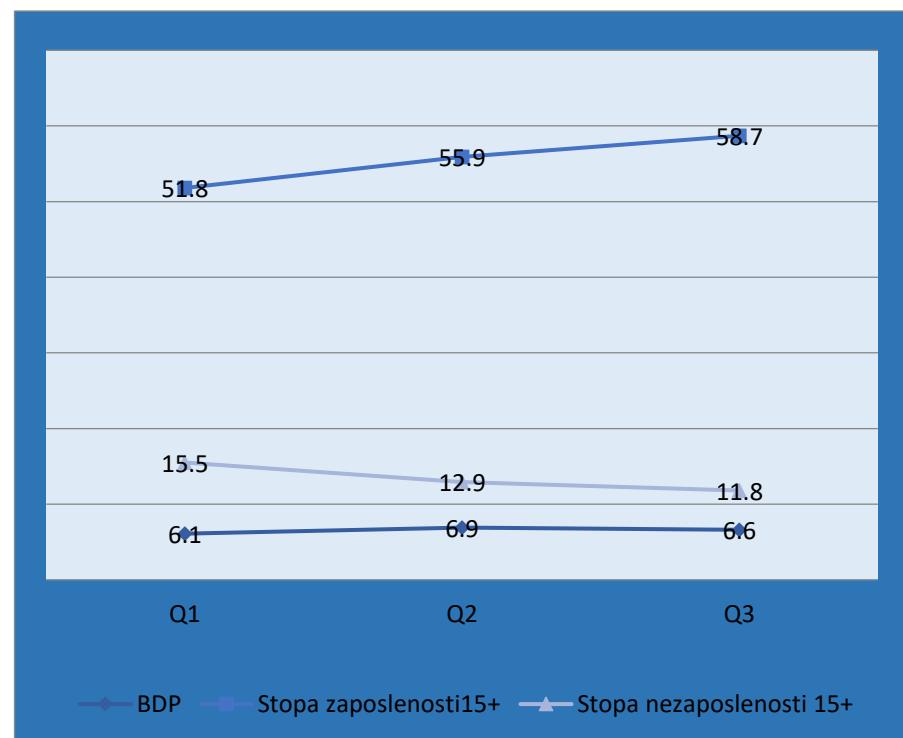
Administrativni podacima Monstata ukazuju da je u prvih dvanaest mjeseci 2023. godine prosječan broj zaposlenih bio 244.484 i veći je za 9,26% u odnosu na isti period prethodne godine.

Broj registrovanih nezaposlenih lica, prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore je na kraju decembra 2023. godine, iznosio 39,942 od čega 16,679 muškaraca i 23,263 žena.

Tabela:1

2023	Stopa realnog rasta BDP-a	Stopa zaposlenosti 15+	Stopa nezaposlenosti 15+
I kvartal	6,1%	51,8%	15,5%
II kvartal	6,9%	55,9%	12,9%
III kvartal	6,6%	58,7%	11,8%

Tabela: 2

Izvor: Monstat

Kretanje indikatora tržišta rada tokom 2022. i 2023. godine:

Izvor: Monstat

Podaci za 2023.g. ukazuju na nastavak pozitivnog trenda na tržištu rada kako za muškarce tako i za žene.

Tako je stopa aktivnosti radne snage sa 61,3% u prvom kvartalu, 64,2% u drugom kvartalu 2023.g. da bi u trećem kvartalu 2023.g. dospjela nivo od 66,5% što je u odnosu na isti kvartal prethodne godine povećanje za 6,4 p.p. Povećanje aktivnosti pratilo je i povećanje zaposlenosti pa je stopa zaposlenosti dospjela nivo od 51,8% u prvom kvartalu 2023.g. što je za 5,0 p.p u odnosu na isti kvartal prethodne godine. U drugom kvartalu 2023.g. nastavio se trend povećanja na 55,9% odnosno za 1,1 p.p u odnosu na prethodni kvartal iste godine, dok je u odnosu na drugi kvartal 2022. godine stopa veća za 5,2 p.p. U trećem kvartalu 2023.g. stopa zaposlenosti iznosila je 58,7% što je za 6,4 p.p. povećanje u odnosu na isti period prethodne godine. Istovremeno stopa nezaposlenosti se smanjila sa na 15,5% u prvom kvartalu na 12,9% u drugom kvartalu 2023.g da bi u trećem kvartalu dospjela nivo od 11,8%, što je u odnosu na treći kvartal 2022. g. smanjenje nezaposlenosti za 1,2 p.p.

Indikatori tržišta rada sa regionalnog aspekta (%)¹⁰:

15+	Crna Gora		Primorski region		Središnji region		Sjeverni region	
	Q3/2022	Q3/2023	Q3/2022	Q3/2023	Q3/2022	Q3/2023	Q2/2022	Q2/2023
Stopa aktivnosti	53,2	61,2	58,2	81,6	59,9	64,9	37,6	38,3
Stopa zaposlenosti	47,6	53,5	56,9	81,6	55,5	57,4	26,2	24,1
Stopa nezaposlenosti	10,5	12,6	(2,5)	-	7,3	11,5	30,2	37,2

Izvor: Monstat

I kod indikatora tržišta rada sa regionalnog aspekta došlo je do pozitivnih trendova, ali sa još uvijek manjim u Sjevernom regionu Crne Gore. Odstupanja od prosjeka na nivou Crne Gore i dalje su vidljiva u Sjevernom regionu, gdje je stopa aktivnosti u III kvartalu 2023.g. na nivou od 38,3%, stopa zaposlenosti 24,1%, a stopa nezaposlenosti na nivou od 37,2%. Navedeni podaci su uzeti iz Ankete o radnoj snazi za III kvartal, imajući u vidu da najbolje održavaju sezonski karakter privrede u Crnoj Gori.

Indikatori tržišta rada po polu:

15+		Q1/2022	Q1/2023	Q2/2022	Q2/2023	Q3/2022	Q3/2023
Stopa aktivnosti	muškarci	63,0	67,6	66,2	70,6	67,3	72,1
	žene	49,9	55,3	52,8	58,1	53,2	61,2
Stopa zaposlenosti	muškarci	51,7	57,3	55,2	61,8	57,1	64,1
	žene	42,2	46,6	46,4	50,4	47,7	53,5
Stopa nezaposlenosti	muškarci	18,0	15,3	16,7	12,5	15,1	11,1
	žene	15,3	15,7	12,1	13,4	10,5	12,6

Izvor: Monstat

I pored afirmativnih mjera koje se preduzimaju u cilju većeg učešća žena na tržištu rada i vidljivih pozitivnih trendova, podaci ukazuju na još uvijek nedovoljno učešće žena na tržištu rada. Stopa aktivnosti žena iznosila je u III kvartalu 2023.g. iznosila 61,2% (muškarci 72,1%), stopa zaposlenosti žena 53,5% (muškarci 64,1), dok je stopa nezaposlenosti žena na nivou od 12,6% (muškarci 11,1%).

¹⁰ Izvor: Saopštenje MONSTAT, Ankete o radnoj snazi, III kvartal 2023.g., <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

Indikatori tržišta rada za mlade 15-29 (%):

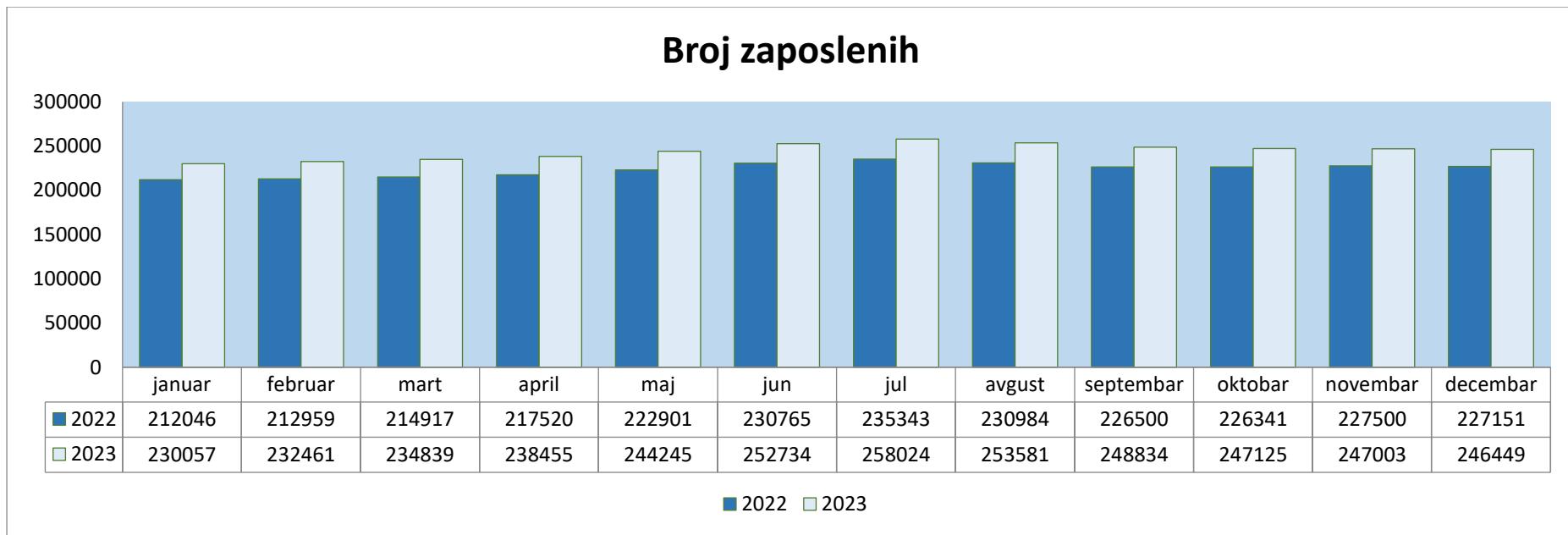
Mladi (15-29)	Q1/2022	Q1/2023	Q2/2022	Q2/2023	Q3/2022	Q3/2023
Stopa aktivnosti	52,4	58,1	55,2	62,1	57,1	64,4
Stopa zaposlenosti	36,3	41,2	41,8	50,5	45,6	53,9
Stopa nezaposlensoti	30,6	29,0	24,2	18,7	20,1	16,2

Izvor: Monstat

I kod ove ciljne grupe vidljivi su pozitivni trendovi na tržištu rada u odnosu na prethodnu godinu. Stopa aktivnosti mladih je porasla sa 57,1% u trećem kvartalu prethodne godine na 64,4 % u trećem kvartalu 2023.g. Stopa zaposlenosti je porasla sa 36,3% u prvom kvartalu 2022.g. na 41,2% u prvom kvartalu 2023. godine, u drugom kvartalu 2023.g. stopa zaposlenosti bilježi rast od 50,5% odnosno za 8,7 p.p veća u odnosu na drugi kvartal 2022.godine, dok stopa zaposlenosti u trećem kvartalu 2023.g. iznosi 53,9% što je povećanje 8,3 p.p u odnosu na isti period prethodne godine. (primjena Zakona o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem).

Stopa nezaposlenosti mladih je smanjena sa 29,0% prvom kvartalu 2023.godine u odnosu na I kvartal 2022.g kada je iznosila 30,6%, u drugom kvartalu 2023.g. dostigla nivo od 18,7% što je manje u odnosu na drugi kvartal 2022.godine za 5,5p.p, da bi u trećem kvartalu 2023.g. iznosila 16,2% što predstavlja smanjenje za 3,9 p.p.

Administrativni podaci o zaposlenosti:

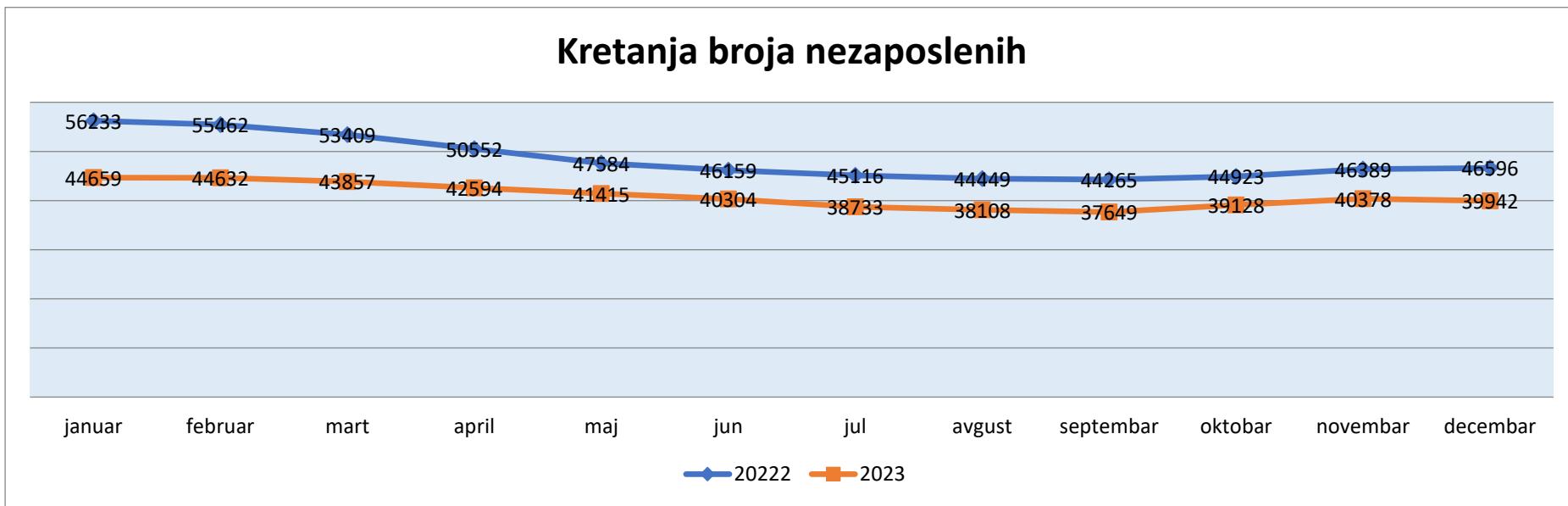

Izvor: Monstat

Trend rasta registrovane zaposlenosti se nastavio i tokom 2023. godine. U odnosu na decembar 2022.g. kada je broj zaposlenih iznosio 227.151, u decembar 2023. godine, broj zaposlenih je bio 246.449. Prosječan broj zaposlenih u 2023. godini veći je za 9,3% u odnosu na prosjek iz 2022. godine.

Rast zaposlenosti je ostvaren kod svih djelatnosti, ali se najveći prosječan rast zaposlenosti bilježi se kod djelatnosti: informisanje i komunikacije 31,1%, poslovanje s nekretninama 29,7%, stručne naučne i tehničke djelatnosti 16,4% građevinarstvo 12,8%, vađenje ruda i kamena 12,6%, dok je prosječan rast zaposlenosti kod ostalih djelatnosti nešto niži u odnosu na navedene djelatnosti.

Administrativni podaci o nezaposlenosti:

Izvor: <https://www.zzzcg.me/statistika/>

Administrativni podaci o nezaposlenosti ukazuju na trend smanjenja broja registrovanih nezaposlenih lica tokom 2023. godine. Trend smanjenja broja nezaposlenih zadržao se do septembra, kada je broj nezaposlenih bio 37.649, kada je nakon završetka ljetne turističke sezone ponovo došlo do prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica i ponovnog rasta administrativne nezaposlensoti, ali sa manjim trendom rasta u odnosu na prethodnu godinu. Na dan 31.12.2023.g broj nezaposlenih lica bio je 39.942, što je u odnosu na prethodni mjesec (40.378) manje za 436 lica ili 1,08%, a u odnosu na isti mjesec prethodne godine (46.040) manje za 6.098 lica ili 13,25%.

Prosječan broj registrovanih nezaposlenih u 2023.g. iznosio je 40.961. U odnosu na prosječan broj nezaposlenih u 2022.g. 48429 lica došlo je do prosječnog smanjenja registrirane nezaposlenosti za 7.468 ili 15,42%.

Stopa registrovane nezaposlenosti (posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih lica i aktivnog stanovništva) je na dan 31.12.2022.g. iznosila je 20,08%¹¹, dok je na dan 31.12.2023. godine iznosila 13,95%.¹²

Učešće žena u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti je na kraju decembra 2023. godine bilo je 58,24%, što je povećanje u odnosu na isti period prethodne godine kada je to učešće iznosilo 57,61%. Međutim, nominalno broj registrovanih nezaposlenih žena se smanjio sa 26.727 na 23.263.

Učešće mladih 15-29 u ukupnoj nezaposlenosti prema podacima Monstata je na kraju III kvartala 2023. godine, bilo 16,02% što je manje u odnosu na isti period prethodne godine kada je učešće bilo 20,01%.

Učešće mladih 15-29 u registrovanoj nezaposlenosti na dan 31.12.2023.g. iznosi 20,06%, prema podacima ZZZCG.

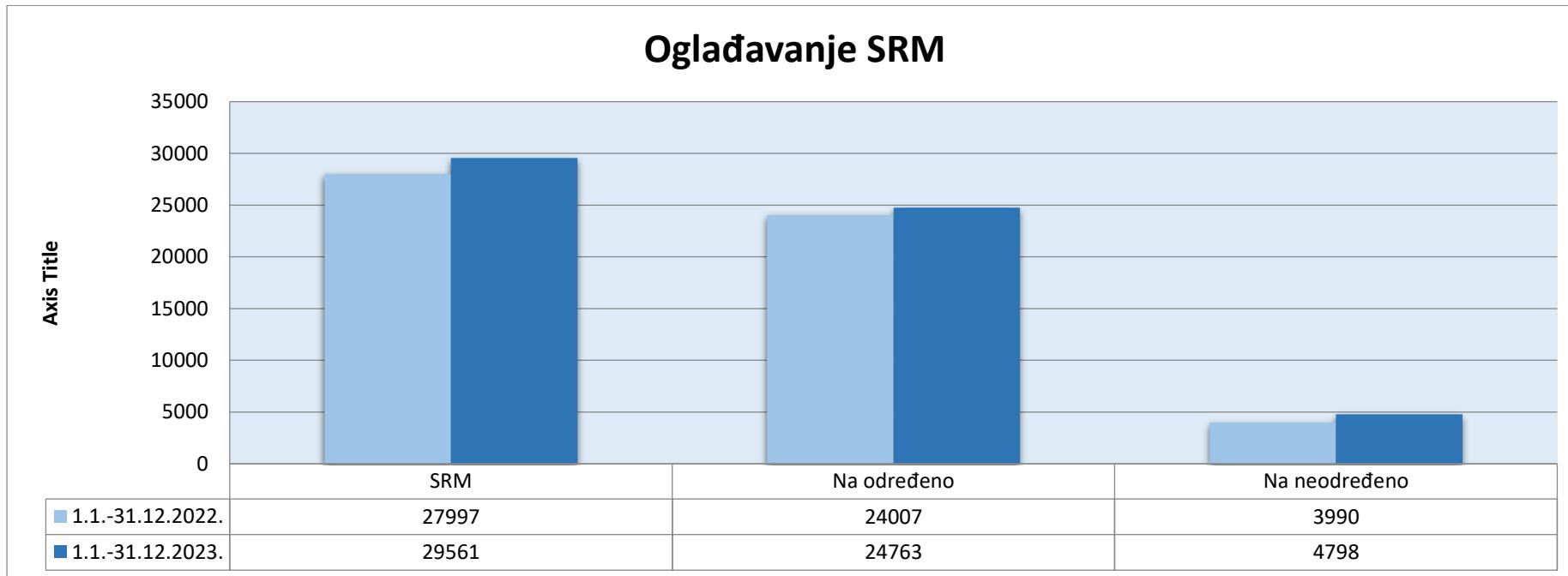
Broj lica sa invaliditetom na evidenciji nezaposlenih na kraju 2023. godine bio je 9.592 ili 23,8% od čega žena 5.620 ili 9,02%. Učešće lica sa invaliditetom u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti je na nivou 23,08%.

Učešće dugoročno nezaposlenih lica ili lica koja traže zaposlenje duže od jedne godine u ukupnoj registrovanoj nezaposlensoti u 2023.g. iznosi 29 209 ili 73,13%.

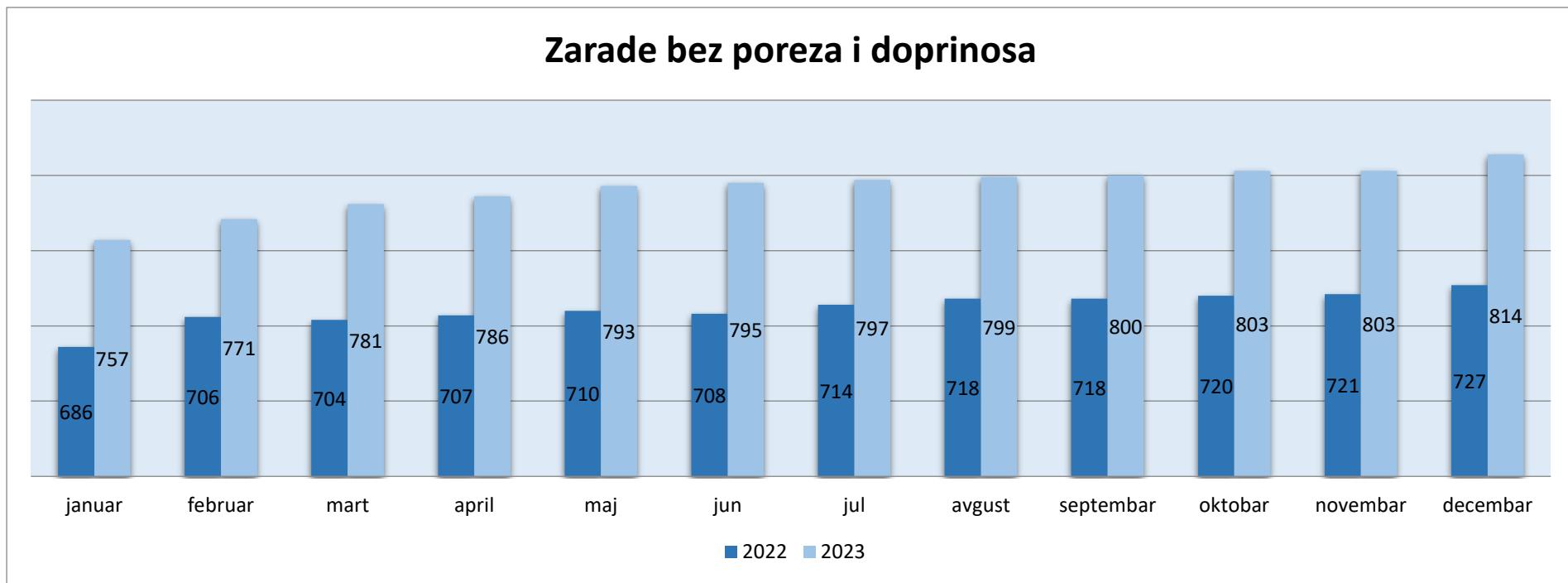
¹¹ Podatak se odnosi na decembar 2022.g., Izvor ZZZCG, Mjesečni statistički izvještaj za decembar 2023.g.link:<https://www.zzzcg.me/wp-content/uploads/2023/01/Mjese%C4%8Dni-statisti%C4%8Dki-izvje%C5%A1aj-31.12.2022..pdf>

¹² Podatak se odnosi na decembar 2023.g., Izvor ZZZCG, Izvještaj o radu za 2023.g., link:<Izvještaj-o-radu-ZZZCG-za-2023.-godini-KONAČNI-31.1.2024.-PDF.pdf>

Oglašavanje slobodnih radnih mesta: U periodu od 1.1.-31.12.2023.g. oglašeno je SRM 29,561, od čega na određeno 24,763, dok je na neodređeno 4.798. U odnosu na godinu ranije prijavljeno je 5,6% više slobodnih radnih mesta.U periodu od 1.1-31.12.2022.g. oglašeno je SRM 27,997, od čega na određeno 24,007, dok je na određeno 3,990.

Kretanje zarada

Prosječna zarada (bruto) u decembru 2023. godine u Crnoj Gori iznosila je 1 018 eura, dok je prosječna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 814 eura, dok je u istom mjesecu 2022.g. prosječna zarada (bruto) iznosila 900 eura, a prosječna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila 727 eura.

Ako se ima u vidu da su potrošačke cijene u decembru 2023. godine u odnosu na novembar 2023. zabilježile pad od 0,5% proizilazi da su realne zarade za isti period zabilježile rast od 1,4%

Na nivou 2023. godine prosječna bruto zarada iznosila je 987 eura dok je prosječna neto zarada iznosila 792 eura.

Ako se ima u vidu da su potrošačke cijene u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu zabilježile rast od 8,6% proizilazi da su realne zarade za isti period zabilježile rast od 2,4%.

III TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2023. GODINU

STRATEŠKI CILJ					
Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupa tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.					
Operativni cilj 1 Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta					
Indikator učinka 1	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost u 2021:	Ostvarena vrijednost u 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ciljna vrijednost u 2025
Povećanje registrovane zaposlenosti	176,693	188,964	223.744	244.484	235.000
Indikator učinka 2	222,00	450,00	450,00	450,00	450,00
Povećanje minimalne zarade					
Indikator učinka 3	39%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%
Smanjenje opterećenja troškova rada					
Indikator učinka 4	2	17	16	31	40
Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca					

Mjera 1.1. Stimulisanje kreiranja radnih mesta unapređenjem poslovnog okruženja, sa akcentom na reformu oporezivanja rada								
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
1.1.1. Realizacija projekta-evaluacija efekata nove poreske politike	Izvještaj o evaluaciji	MF (u saradnji sa Međunarodnom organizacijom rada)	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Izvjestaj je završen. Naziv izvjestaja: „Evaluacija reforme minimalne zarade i poreza na dohodak fizičkih lica u Crnoj Gori iz 2022. godine“.		Sredstva MOR-a Planirano 200.000,00 eur Utrošeno: 200.000,00 eur		
Mjera 1.2. Podrška razvoju privrede i preduzetništva								
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	

1.2.1. Krediti za podršku razvoja preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: IRF	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita: 184	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 16.981.839,00		Nastaviti sa ovom mjerom i tokom 2024. godine.
1.2.2 Krediti za početnike u biznisu	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: IRF	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita: 22	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 963.000,00 eur		Nastaviti aktivnost i tokom 2024. g.
1.2.3. Krediti za mikro, mali i srednji biznis	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: IRF	I 2023 - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita: 19	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a Planirano:		Nastaviti aktivnost i tokom 2024. g.

1.2.4. Implementacija programa: Podrška zapošljavanju kroz inovativne programe	Broj podržanih novih zapošljavanja	Vodeća institucija: MNTR Fond za inovacije	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Broj podržanih novih zapošljavanja: 192	Budžet Fonda za inovacije Crne Gore Planirano: 200.000,00 eur Utrošeno: 449.060,78 eur		Potrebno je predmetnu aktivnost nastaviti i na taj način podsticati nova zapošljavanja u sektoru inovacija, te kao vodeću instituciju prepoznati Fond za inovacije Crne Gore.
1.2.5. Implementacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede	Broj dodijeljenih aplikacija 2023.g.: 381 Ostvarena vrijednost u 2023.g.: 2.404.497,77 eur	Vodeća institucija: MERT	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Podržan 381 privredni subjekt u ukupnom iznosu od 2.404.497,77 eur	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja Planirano: 5.000.000,00 eur Utrošeno: 2.404.497,77 eur (dodatno je 1.500.000,00 eur preusmjerno za sektor turizma, sada	-	Ova aktivnost je pozitivno realizovana. Broj podržanih subjekata je povećan za 10%, dok je 80,15% iskorишćenost opredijeljenih sredstava. Planom rada MERT radiće se na dodatnom unapređenju Programa za 2024., kroz otvaranje javnih konsultacija, gdje će se dati mogućnost privredi da iskaže svoje potrebe i da da eventualne sugestije za dalje unapređenje.

1.2.6. Razvoj preduzetništva kroz podršku različitim ciljnim grupama realizacijom edukativnih aktivnosti	Broj održanih edukativnih aktivnosti	Vodeća institucija: PKCG	II 2023 - IV2023	REALIZOVANO Privredna komora Crne Gore je u periodu od 1.januara – 31.decembra 2023. god. organizovala je 72 edukativne aktivnosti sa ukupno prisutnih 3299 učesnika .	Budžet PKCG Planirano: Tекуće aktivnosti (9.200,00 eur) Utrošeno: Tекуće Aktivnosti (9.200,00 eur)		Nastaviti aktivnost i tokom 2024. godine.
1.2.7. Program za podsticanje inovacija u funkciji energetskih efikasnosti i u industriji	Broj privrednih subjekata koji su podržani Programom za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji.	Vodeće institucije: MERT,MNTR, MKI, Fond za inovacije	I 2023 - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO Javni poziv za realizaciju Programa EE za period 2023/2024. Je objavljen 22. septembra 2023.g. u trajanju do 31. oktobra 2023. godine. Ukupno je podnešeno 15 prijava privrednih subjekata iz sektora prerađivačke industrije, od čega je 9 prijava pozitivno ocijenjeno u prvom krugu evaluacije i za koje se u skladu sa utvrđenom dinamikom nastavlja dalji proces kroz izradu studija izvodljivosti i drugi krug evaluacije.	Budžet MER Planirano: 1.000.000,00 eur Utrošeno: U skladu sa procedurama utvrđenim Sporazumom o saradnji između tri Ministarstva sa Fondom za inovacije, sredstva za realizaciju Programa EE, u iznosu od	Nakon sprovedene administrativne provjere, predviđena je izrada studija izvodljivosti za 9 podnosioca prijava, nakon čega slijedi drugi krug evaluacije. Podnosioci prijava koji budu pozitivno ocijenjeni u drugom	Paralelno sa fazom odobravanja i realizacije projekata po osnovu Javnog poziva iz 2023.g, potpisivanja Ugovora o grantu sa Fondom za inovacije i isplate bespovratnih sredstava u toku 2024.g., na osnovu sprovedene realizacije i sagledavanja efekata i analize, po istoj proceduri će se pristupiti kreiranju i usvajanju Programa za 2024.g. i raspisivanju Javnog poziva za 2024.g. u III kvartalu 2024.g.

					1.000.000 eur su prenijeta Fondu za inovacije, a ista će biti ugovorena i isplaćena u 2024. godini.	krugu evaluacije potpisace Ugovore o sufinansiranju i istima će biti dodijeljena finansijska sredstva. Takođe, za III kvartal 2024. planirano je donošenje novog Programa EE za realizaciju u 2024/2025.godini.	
1.2.8. Grant šema za implementaciju S3 projekata	Broj podržanih preduzeća: 10	Vodeća institucija: MERT MNTR Fond inovacije za CFCU (MF)	I 2023 - III 2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO Broj podržanih preduzeća 8. Projekti su ugovoreni u avgustu 2023. godine, sa periodom realizacije od 10 do 12 mjeseci. Očekivani završetak realizacije svih projekata: avgust 2024. godine.	IPA kontribucija: 810.000,00 eur Nacionalno kofinansiranje :90.000,00 eur Planirano: 900.000,00 eur Utrošeno:		Projektna aktivnost nastaviće se i tokom 2024. godine.

					815.964,50 eur		
Mjera 1.3. Obezbeđivanje veće zaposlenosti i kvalitetnijih i sigurnijih radnih mesta, sa posebnim fokusom na Sjeverni region							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.3.1. Podrška u izradi Strateških planova razvoja JLS	Broj usvojenih Strateških planova razvoja Usvojen je SPR za jednu JLS. Obezbijedena je tehnička podrška za izradu 5 SPR JLS, od kojih su njih 4 koristile navedenu podršku.	Vodeća institucija: MERT u saradnji sa JLS	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO U toku 2023.g. pružena je tehnička podrška za izradu SPR z 1 JLS.	UNDP Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: 2.000,00 eur	Do kraja 2023.g. očekuje se pružanje tehničke podrške preostalim JLS u skladu sa projektnim zadatkom po osnovu Sporazuma MER i UNDP.	Dogovoren je nastavak aktivnosti pružanja tehničke podrške JLS u procesu izrade strateških planova razvoja i dalje usklajivanje sa politikom regionalnog razvoja.
1.3.2. Unapređenje uslova za razvoj postojeće g biznisa u Sjevernom regionu	Statistika očuvanih i kreiranih radnih mesta	Vodeća institucija: IRF	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Broj očuvanih i kreiranih radnih mesta: 888	Sredstva međunarodnih finansisjkih institucija i budžet IRF-a Planirano:/ Utrošeno:/		Nastaviti aktivnost i tokom 2024. godine.

Mjera 1.4.		Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti						
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
1.4.1 Donošenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori	Donešen program	Vodeća institucija: MF u saradnji sa relevantnim partnerima	I 2023 - IV2023	U toku je donošenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije sa Akcionim planom za 2024-2026. godinu.	Redovne aktivnosti	-	-	
Mjera 1.5: Implementacija strategija zapošljavanja lokalnih								
Ativnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
1.5.1 Praćenje realizacije lokalnih strategija zapošljavanja i akcionih planova	Izvještaj za 21 akcioni plan zapoljavanja	Vodeće institucije: MRSS, ZZZCG, LPZ	I 2023 - IV2023	NEREALIZOVANO	Redovne aktivnosti Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti	I-IV Q 2024	Nakon finalizacije projekta "Lokalne inicijative za zapošljavanje" koji je realizovan u okviru SOPEES Programa 2015-2017 IPA, Direktorat za pristup tržištu rada MRSS-a trebao bi da isprati realizaciju lokalnih strategija za zapošljavanje i AP.	

zapošljavanja							
1.5.2 Sprovodiće se novih programa zapošljavanja na lokalnom nivou	Sproveden 1 novi program aktivne politike	ZZZCG,LPZ,M RSS	I 2023 - IV2023	NEREALIZOVANO	Redovne aktivnost Planirano: 30.000 eur Budžet JLS	-	-
1.5.3 Unapređenje saradnje kapaciteta lokalnih partnerstava kroz nove lokalne inicijative i projekte, kao i podsticaj stvaranja lokalnih partnerstava u opštinama	Uspostavljena saradnja u pripremi 1 projekta/inicijative	MRSS	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO U 2023.g. Uspostavljena saradnja u pripremi 7 projekata/inicijative	AD 2020 Planirano: 1.052.941,00 eur Utrošeno: 756.329,17 eur	-	U okviru grant šeme „ Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu “ koja se realizuje kroz AD IPA 2020, 7 od 24 projekata su podržana s ciljem podrške mjerama zapošljavanja kreiranim i implementiranim na lokalnom nivou od strane lokalnih partnerstava za zapošljavanje.

gdje nisu oformljen a							
-----------------------------	--	--	--	--	--	--	--

Mjera 1.6. Ojačana konsultativna uloga Socijalnog savjeta i unaprijeđenje kapaciteta učesnika u tripartitnom dijalogu u domenu politike zapošljavanja i tržišta rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.6.1 Učešće socijalnih partnera u pripremi akata iz oblasti rada i zapošljavanja	Broj akata u čijoj su izradi učestvovali predstavnici socijalnih partnera Ostvarena vrijednost 2023: 5	Vodeća institucija: Socijalni savjet, MERT, MRSS	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO 1. Pravilnih o programu i načinu polaganja ispita za dobijanje licence za rad miritelja odnosno arbitara kao i o obrascu licence za rad; 2. Proces pripreme Predloga izmjena i dopuna ZOR-u; 3. Priručnik za polaganje stručnog ispita iz oblasti zaštite i zdravlja na radu; 4. Priprema Predloga izmjena i dopuna Zakona o unutrašnjoj trgovini (radna nedelja); 5. Predlog Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za boravak i rad stranaca za 2024.g.	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024. godine.
1.6.2 Održavanje radionica, seminara, okruglih stolova u cilju poboljšanja	Broj održanih radionica, seminara, okruglih stolova	Vodeća institucija: Socijalni savjet MOR	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO SSCG realizovao četiri okrugla stola, na teme: <ul style="list-style-type: none">- Žene u sistemu odlučivanja u Crnoj Gori- Mladi radnici i svijet rada budućnosti- Značaj kolektivnog pregovaranja u periodu oporavka od COVID 19 krize- Značaj socijalnog dijaloga u periodu oporavka od COVID 19 krize.	MOR Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: 10.000,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024. godine.

a tehničkih kapaciteta učesnika u socijalno m dijalogu				<p>USSCG realizovala:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lokalni Info dan predstavljanja rezultata Porjekta PCM – Participativni modeli upravljanja krizama u proizvodnji; - Agilan odgovor na COVID 19 krizu u metalском sektoru; - Seminar Osnovi modernog sindikalizma <p>UPCG realizovala:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Okrugli sto posvećen analizi odredaba Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima - Radionica na temu Jačanje kapaciteta ZZZ CG u pogledu sporvođenja aktivnih mjera zapošljavanja, budućeg učešća u Evropskom socijalnom fondu i olakšanje mobilnosti radne snage; - U saradnji sa CSO okrugli sto Sistem obrazovanja i tržište rada – potrebe poslodavaca za kadrom 			
1.6.3 Edukacija članica PKCG o radnom zakonoda vstvu	Broj održanih ekdukativnih aktivnosti	Vodeća institucija: PKCG	I 2023 - IV2023	<p style="text-align: center;">REALIZOVANO</p> <p>Organizovan je okrugli sto na temu: <u>Zakon o privrednim društima – Pravci budućeg razvoja CG kompanijskog prava, kojem je prisustvovalo 93 učesnika (fizički 50 i online 43)</u></p>	Budžet PKCG Planirano: 300,00 eur Utrošeno: 300,00 eur	-	-
OPERATIVNI CILJ 2:							
Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba							

Indikator učinka	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ciljna vrijednost 2025:		
Indikator učinka 1 % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2%	2,8%	3,4% ¹³	3,4 %		
Indikator učinka 2 Povećanje učešća pojedinca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih veština, za populaciju 16-74	Ž-42% M-54%	Ž-45,73% M-48,47%	¹⁴	Ž-50,04% M-53,49% ¹⁵	52.2%		
Mjera 2.1. Obezbeđivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju za sve							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata 	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

¹³ Podatak predstavlja prosjek na nivou III kvartala 2023.godine- Izvor ARS MONSTAT,<https://www.monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

¹⁴ Poslednji poznati podatak za 2021.g., pa je iz tih razloga i prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2021.g.:
Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat>

¹⁵ Podatak Eurostata, obuhvata 2023.g., link:https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_04_70_custom_9685099/default/table?lang=en

2.1.1	Izvještaj o Analizi postojećih obrazovnih programa za osnovnu i srednju školu u dijelu zastupljenosti informaciono-komunikacionih tehnologija Godišnji Izvještaj o radu MP	Vodeće institucije: MP,CSO	I 2023 - II 2023	REALIZOVANO	Budžet MP Planirano: 2.000,00 eur Utrošeno: 2.040,00 eur	-	-
2.1.2 Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih kompeten	Izmijenjen nastavni plan/predmetni program za osnovnu školu	MP, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	III2023 - IV2023	NEREALIZOVANO	Budžet MP Planirano: 1.500,00 eur Utrošeno: -	IV kvartal 2024.g. Izrađena je analiza obrazovnog sistema, nakon čega se planira sveobuhvatna Strategija obrazovanja, kada bi se izmjena nastavnog plana radila zbog mnogih potreba pa i	-

cija učenika						potreba digitalizacije	
2.1.3 Izmjena nastavnog plana/pre dmetnog programa za srednju školu (gimnaziju) u cilju unapređe nja digitalnih kompeten cija učenika	Izmijenjen nastavni plan/predmetni program za srednju školu	MP, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	III2023 - IV2023	NEREALIZOVANO	Budžet MP Planirano: 1.500,00 eur Utrošeno: -	IV kvartal 2024.g. Izrađena je analiza obrazovnog sistema, nakon čega se planira sveobuhvatn a Strategija obrazovanja, kada bi se izmjena nastavnog plana radila zbog mnogih potreba pa i potreba digitalizacije	U narednom periodu tokom 2024. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.
2.1.4. Digitalni dan	Održano događaja (sastanaka i ekonomske događaje radionica, okruglih stolova, obuka, prezentacija)	PKCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO U okviru Digitalnog dana održano je 10 prezentacija na kojima je bilo prisutno 238 učesnika.	Budžet PKCG Planirano: 0 eur Utrošeno: 0 eur		U narednom periodu tokom 2024. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.
2.1.5. Platforma za samoprocj enu	Registrirano nalogu	PKCG	I 2023 - IV2023	NEREALIZOVANO Pristup platformi bio je onemogućen zbog tehničkih problema uslijed realokacije sajta Privredne komore Crne Gore.	Budžet PKCG Planirano: 0 eur		U narednom periodu tokom 2024. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.

digitalnih kompeten cija sa smjernica ma za biblioteku znanja sa video lekcijama					Utrošeno: 0 eur		
--	--	--	--	--	-----------------	--	--

Mjera 2.2. Unaprjeđenje kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unaprjeđenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.2.1 Analiza postojećih kvalifikacija od strane sektorskih komisija radi utvrđivanja potrebe za njihovim osavremenjavanjem i/ili razvojem novih, uključujući	Preporuke nadležnim institucijama i ustanovama o potrebama tržišta rada, nedostajućim vještinama i kvalifikacijama	Vodeća institucija: CSO/MP, Odjeljenje za NO kvalifikacija, sektorke komisije, PKCG, UPCG	I 2023. - IV2023	REALIZOVANO Centar za stručno obrazovanje u okviru redovnih aktivnosti radi na izradi standarda zanimanja, u skladu sa potrebama tržišta rada. Procedurama, koje se odnose na razvoj kvalifikacija, je definisano da Centar organizuje okrugle stolove sa predstavnicima privrede, sa ciljem utvrđivanja trendova, potreba za kvalifikacijama, ključnim poslovima u okviru zanimanja te vještinama i kompetencijama. Osim okruglih stolova, koriste se preporuke Odbora u okviru Privredne komore, njihovi izvještaji i istraživanja radi utvrđivanja prioriteta u radu i sadržaja dokumenta.	Redovne aktivnosti	-	-

i rezultate analize tržišta rada							
2.2.2 Izrada standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada	Urađeno 20 standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u planiranim oblastima Odluke sektorskih komisija i Savjeta za kvalifikacije	Vodeća institucija: CSO/ Savjet za kvalifikacije, sektorske komisije, obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO CSO je u okviru redovnih aktivnosti uradio: 19 standarda zanimanja iz oblasti: baletske umjetnosti, grafičkog dizajna, mašinstva i obrade metala, zaštite životne sredine, elektroenergetike i informacionih tehnologija, 24 standarda stručnih kvalifikacija iz oblasti baletske umjetnosti, grafičkog dizajna, zaštite životne sredine, elektroenergetike, IT-a, poljoprivrede i socijalne zaštite i 10 standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja iz oblasti: baletske umjetnosti, zaštite životne sredine, elektroenergetike, poljoprivrede, zdravstva, drumskog saobraćaja i usluga.	Budžet CSO Planirano: 25.000,00 eur Utrošeno: Za standarde zanimanja: 13.895,46 eur Za standarde stručnih kvalifikacija: 9.339,83 eur Za standarde kvalifikacija nivoa obrazovanja: 1.711,54 eur Ukupno: 24.946,83 eur		Nastaviti sa ovom aktivnošću i tokom 2024. godine.
2.2.3 Izrada modularizovanih obrazovnih programa stručnog	Urađeno najmanje 5 modularizovanih obrazovnih programa zasnovanih na najmanje 20 standarda	Vodeća institucija: CSO/ Nacionalni savjet za obrazovanje, obrazovne ustanove,	I 2023. - IV2023 .	REALIZOVANO CSO je uradio 10 obrazovnih programa koji su urađeni na osnovu 24 standarda zanimanja iz oblasti: baletske umjetnosti, zaštite životne sredine, elektroenergetike, poljoprivrede, zdravstva, drumskog saobraćaja i usluga..	Budžet CSO Planirano: 40.000,00 eur Utrošeno: 34.673,65 eur		Nastaviti sa aktivnošću i tokom 2024. godine.

obrazovanja nivoa III i IV, u skladu sa urađenim standardima zanimanja i standardima kvalifikacija	zanimanja i standarda kvalifikacija	udruženja poslodavaca						
2.2.4 Realizacija programa profesionalne orientacije za karijerne timove u osnovnim i srednjim školama	Uključeno u program profesionalne orientacije najmanje 30 osnovnih i srednjih škola Godišnji izvještaj o radu MP	Vodeća institucija: MP (Centar za razvoj karijere), CSO, škole	I 2023. - IV2023. .	NEREALIZOVANO Ova aktivnost, kojom koordinira Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija , prolongirana je za drugi kvartal 2024. godine zbog izrade Programa karijernog vođenja i savjetovanja za period od 3 godine.	Redovne aktivnosti	I-IV kvartal 2024	Aktivnosti će se realizovati u okviru Programa ekonomskih reformi za 2024. godinu	-U narednom periodu tokom 2024. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.
2.2.5 Obuke organizatora praktičnog obrazovanja, instruktora praktičnog obrazovanja i nastavnika koji	Obučeno najmanje 50 organizatora praktičnog obrazovanja, instruktora praktičnog obrazovanja i nastavnika koji	Vodeća institucija: CSO, škole	I 2023. - IV2023	REALIZOVANO U saradnji sa austrijskom agencijom za obrazovanje OEAD , priprema se Vodič za realizaciju praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku obrazovanja. Po završetku Vodiču, planirana je obuka svih organizatora, koja će se realizovati do kraja 2023. godine.	Budžet CSO Planirano: 2.000,00 eur Utrošeno: Aktivnost će dijelom biti plaćena iz	-	-	

a praktičnog obrazovanja i nastavnik a koji realizuju praktičnu nastavu u okviru stručnih modula	realizuju praktičnu nastavu u okviru stručnih modula na godišnjem nivou Godišnji izvještaj o radu CSO i MP				sredstava donacije, a dijelom iz budžeta Centra do kraja decembra.		
2.2.6 Godišnja analiza o edukativnim aktivnostima, sa evaluacijom aktivnosti i preporukama za unapređenje	Urađena analiza na	Vodeća institucija: PKCG	I 2023. - IV2023	REALIZOVANO Privredna komora Crne Gore je u 2023.godini uradila Analizu obrazovnih aktivnosti za 2023.god koje Komora organizuje za zaposlene u preduzećima.	Budžet PKCG Planirano: Tekuća aktivnost (0 eur) Utrošeno: Tekuća aktivnost (0 eur)	-	-
Mjera 2.3. Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

2.3.1 Aktivnosti na donošenju standarda zanimanja	Broj donijetih standarda zanimanja	Vodeće institucije: MRSS, Savjet za kvalifikacije	I 2023. - IV2023. .	REALIZOVANO Urađeno i usvojeno 19 standarda zanimanja iz oblasti baletske umjetnosti – 2, grafičkog dizajna – 3, zaštite životne sredine – 4, mašinstva – 3, elektroenergetike – 6 i IT-a – 6.	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024. godine.
OPERATIVNI CILJ 3 Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva							
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ciljana vrijednost 2025:		
Indikator učinka 1 Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,48%	24,73%	20,08%	13,95% ¹⁶	12%		

¹⁶ Podatak se odnosi na decembar 2023.g., Izvor ZZZCG, Izvještaj o radu za 2023.g., link:[Izvještaj-o-radu-ZZZCG-za-2023.-godini-KONAČNI-31.1.2024.-PDF.pdf](#)

Indikator učinka 2 Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	13,4%	11,0%	10,6%	9,4%¹⁷	20% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost		
Indikator učinka 3 Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,83%	21,7%	20,6%	20,3%		
Mjera 3.1. Realizacija usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.1.1 Pružanje i razvijanje usluga informisanja i pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja 22.056 (12.565 žena)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023. - IV2023	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2023: 22.056 (12.565 žena)	Redovne aktivnosti	-	-

¹⁷ Podatak predstavlja prosjek za III kvartala 2023.g., izvor Monstat-Anketa o radnoj snazi, link:<https://monstat.org/cg/page.php?id=2088&pageid=22>

zapošljavanja							
3.1.2 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - konsultacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje-konsultacije 334.285 obavljenih konsultacija	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost 2023: 334.285 obavljenih konsultacija	Redovne aktivnosti	-	-
3.1.3 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje – profesionalne orientacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge profesionalne orientacije Ostvarena vrijednost 2023: 4694 korisnika (3180 žena)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023. - IV2023	REALIZOVANO OPŠTE USLUGE PROFESIONALNE ORIJENTACIJE iskoristilo je ukupno 4694 korisnika (3180 žena): -Profesionalno informisanje - grupno -1414 korisnika usluga (880 žena); -Profesionalno informisanje-individualno -1866 korisnika usluga (1276 žene); -Profesionalno savjetovanje-individualno – 605 korisnika usluga (476 žena) SPECIFIČNE USLUGE PROFESIONALNE ORIJENTACIJE iskoristilo je ukupno 353 korisnika (241 žena): -Procesom selekcije obuhvaćeno 106 korisnika usluga (52 žene);	Redovne aktivnosti	-	-

				-Procesom kompletne psihološke obrade obuhvaćeno 247 korisnika usluga (189 žena)			
3.1.4 Direktno otvaranje radnih mesta – Javni rad	Broj lica zaposlenih na novootvorenim radnim mjestima	Vodeća institucija: ZZZCG	II2023. - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO 537 zaposlenih na novootvorenim radnim mjestima shodno ugovorima o realizaciji programa	Budžet ZZZCG Planirano: 900.000,00 eur Utrošena sredstva: 884.943,45 eur	I kvartal 2024	-U narednom periodu tokom 2024. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.
3.1.5 Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih: Obrazovanje i osposobljavanje; Osposobljavanje za rad kod poslodavaca; Obrazovanje za samostalan rad	Broj lica uključenih u programe Broj zaposlenih lica	Vodeća institucija: ZZZCG	II 2023. - IV2023. .	DJELIMIČNO REALIZOVANO Broj lica uključenih u programe 1.086 od kojih u programe obrazovanja i osposobljavanja 555 , osposobljavanja za rad kod poslodavaca 275 i osposobljavanja za samostalan rad 256 . Broj zaposlenih lica: 531	Budžet: Planirano: 2.346.000,00 eur Utrošena sredstva: 1.907.199,86 eur	I kvartal 2024.g.	-U narednom periodu tokom 2024. godine nastaviti sa ovom aktivnošću.

3.1.6 Programi podsticaja za preduzetništvo	Broj novootvorenih radnih mesta 51	Vodeća institucija: ZZZCG	II 2023. - IV2023	REALIZOVANO 51 lica samozaposleno i otvorena radna mjesta za dodatno zapošljavanje 19 nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda	Budžet ZZZCG Planirano: 500.000,00 eur Utrošena sredstva: 396.200,45 eur	III kvartal 2024.g.	
3.1.7 Programi podsticaja za zapošljavanje	Broj zaposlenih Planirano: 88 Ostvareno: 24	Vodeća institucija: ZZZCG	II2023. - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO Broj zaposlenih lica: 24	Budžet ZZZCG Planirano: 100.000,00 eur Utrošena sredstva: 26.131,22 eur	-	

Mjera 3.2

Kreiranje novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.2.1 Priprema novih Programa aktivne politike zapošljavanja	Usvojen najmanje Program 1	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Usvojen Program „Podsticaji za preduzetništvo“ Kreiran Program „Upoznavanje sa radnim mjestom“ Kreiran Program „Podsticaji za zapošljavanje mladih“	Redovne aktivnosti	-	Aktivnost će se realizovati u okviru Tvinig projekta Jacanje kapaciteta ZZZCG u pogledu sprovođenja aktivnih mjera zapošljavanja, budućeg učešća u Evropskim socijalnim fondovima i olakšavanja mobilnosti radne snage“ u saradnji sa institucijama iz Republike Slovačke, Republike

								Estonije i Federativne Republike Njemačke
Mjera 3.3.		Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja mladih na tržištu rada						
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Datum početka	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
3.3.1 Priprema Plana za implementaciju programa Garancija za mlade	Usvojen plan	Vodeće institucije: MRSS, MP, ZZCG, CSO, NVO, socijalni partneri, MOR	I 2023 - II 2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO	Redovne aktivnosti	Planira se usvajanje Plana za implementaciju Programa Garancija za mlađe za I kvartal/2024	-	
3.3.2 Krediti za mlade u biznisu	Broj dodijeljenih kredita mladima	Vodeće institucije: IRF	I 2023 - IV 2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita mladima: 112	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 25.945.335,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024. g.	
3.3.3 Implementacija Programa podrške za	Broj uključenih mladih po pojedinim programima Planirano:	Vodeće institucije: ZZCG, MRSS	I 2023 - IV 2023	REALIZOVANO 60 mladih uključenih u Program „Podrška osposobljavanju i zapošljavanju mladih za poslove inspekcijskog nadzora“ i 30 mladih uključenih u Program „Podrška razvoju poljoprivrede“	- Planirano: 515.000,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.	

zapošljavanje mladih	90			Napomena: Program je realizovan u periodu od 16.05.2022. godine do 16.02.2023. godine	Utrošena sredstva: -za period od 16.05. do 31.12.2022: 395.725,12 eur -za period od 01.01. do 16.02.2023.g: 95.673,61 eur		
3.3.4. Unaprijed enje poslovnog umrežava nja mladih preduzetnika kroz organizovanje poslovnih susreta, foruma, sajmova, B2B susreta i sl.	Povećan broj mladih preduzetnika na događajima u organizaciji PKCG	Vodeće institucije: PKCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Kao aktivnosti projekta " Mreža evropskih preduzetnika " (EEN) Privredna komora Crne Gore bila je organizator (ili ko-organizator) 10 poslovnih foruma u toku 2023. godine.	Budžet PKCG Planirano: Tekuće aktivnosti (0 eur) Utrošeno: Tekuće aktivnosti (0 eur)	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024. g.

Mjera 3.4.		Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja žena na tržištu rada					
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.4.1 Krediti za žensko preduzetništvo	Broj dodijeljenih kredita za razvoj ženskog preduzetništva	Vodeće institucije: IRF	I 2023 - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO Dodatak: Dodijeljen 133 kredit za razvoj ženskog preduzetništva	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet IRF-a Planirano: 150.000.000,00 eur Utrošeno: 22.531.371,00	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.
3.4.2 Nastavak projekta "Activate Women"	Broj uključenih žena u program	Vodeće institucije: ZZZCG, MOR, MRSS	I 2023 - I 2023	REALIZOVANO 9 žena	Sredstva MOR-a Planirano: 46.370,64 eur Utrošeno: 1.999,30 eur	-	Završen projekat koji je trajao od I kvartala 2021.g. do I kvartala 2023.g.
3.4.3 Unaprijeđenje poslovnog umrežavanja žena	Povećan broj preduzetnica koji učestvuju na poslovnim događajima u	Vodeće institucije: PKCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Privredna komora Crne Gore u saradnji sa Privrednom komorom Srbije organizovala je 9. juna u Beogradu konferenciju "Osnaživanje saradnje ženskog preduzetništva u Srbiji i Crnoj Gori"	Budežet PKCG Planirano: 1.324,31 eur Utrošeno: 1.324,31 eur	-	-

preduzetnica kroz organizovanje poslovnih susreta, foruma, sajmova, B2B susreta i sl.	organizaciji PKCG			Događaj se organizovao kao aktivnost međunarodnog projekta Evropska mreža preduzetništva. <u>Održan je Kongres žena preduzetnica Jadransko-jonske regije 10. oktobra 2023. godine u Budvi.</u> Navedeni skup se godinama organizuje kao aktivnost Foruma Jadransko-jonskih privrednih komora čije su komore čl nice. Kao poseban dio skupa realizovani su međukompanijski susreti (B2B) kao dio projekta Mreža evropskih preduzetnika (EEN) koji su omogućili da u direktnoj komunikaciji preduzetnice i poslovne žene razgovaraju o potencijalima saradnje.				
3.4.4 Promovisati primjere dobre prakse žena preduzetnica u časopisu Glasnik PKCG	Povećan broj tekstova o ženama preduzetnicama u časopisu Glasnik PKCG	Vodeće institucije: PKCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Do kraja novembra 2023. godine objavljeno je sedam Glasnika (dva dvobroja: februar-mart i jul-avgust, oktobar-novembar). U svim do sada Glasnicima PKCG , objavljeno je 12 intervju sa ženama preduzetnicama. Pripremljeno je posebno izdanje Glasnika na temu PKCG godišnje Konferencije o ekonomiji 2023. Od 30 govornika tokom dvodnevne Konferencije, 11 su žene. Izvještaji su svakog panela, dostupni su u posebnom izdanju Glasnika .	Budžet PKCG Planirano: Tekuća aktivnost (0 eur) Utrošeno: Tekuća aktivnost (0 eur)	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.	

Mjera 3.5.

Sprovođenje aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja lica sa invaliditetom na tržištu rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.5.1 Promovisati	Broj zaposlenih OSI, razvrstan po polu	Vodeće institucije: ZZZCG	III2023 - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO	Nacionalni budžet ZZZCG Planirano:	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.

zapošljavanja lica sa invaliditetom s posebnim osvrtom na žene OSI, kroz javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za zapošljavanje lica sa invaliditetom – grant šeme				Početkom oktobra je potpisana ugovor sa izvođačima grand šema te shodno tome ne postoji podatak	2.000.000,00 eur Utrošeno: 364.138,41 eur		
3.5.2 Stimulisanje poslodavaca za zapošljavanje OSI	Broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije (zarade, opreme radnog mesta i asistenta u radu)	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO	Nacionalni budžet ZZZCG Planirano: 12.000.000,00 eur Utrošeno: 16.000.000,00 eur	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.
3.5.3 Raspisivanje javni	Broj uključenih OSI u program	Vodeće institucije: MRSS	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Realizovan javni poziv. Uključenih 30 korisnika.	Nacionalni budžet MRSS Planirano:	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.

konkurs za izvođače programa – Socijalna uključeno st	socijalne uključenosti				150.000,00 eur Utrošeno: 150.000,00 eur		
---	------------------------	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.6. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unapređenja položaja RE populacije na tržištu rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.6.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja priпадnici ma Roma i Egipćana	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima je pružena usluga individualnog savjetovanja i sačinjen individualni plan zapošljavanja (struktura po polu) <u>166 (94 žene)</u>	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja: 35 (20 žena)	Redovne aktivnosti	-	-

koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica							
3.6.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orientacija pripadnici ma RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po polu) <u>Ostvarena vrijednost 2023:</u> 86 žena	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2023. - IV2023	REALIZOVANO U toku 2023. godine u ZZZCG angažovano je pet romskih medijatora u oblasti zapošljavanja, i to dva u Podgorici i po jedan u biroima rada Nikšić, Bar i Bijelo Polje Medijatori su angažovani od strane Ministarstva za ljudska i manjinska prava. <u>Glavna uloga medijatora odnosi se na pružanje pomoći prilikom informisanja i motivisanja pripadnika nezaposlenih Roma i Egipćana.</u> Osim navedenog, uključeni su i u obavljanje poslova u šalter salama i arhivama biroa rada, zatim u proces posredovanja prilikom uključivanja pripadnika Roma i Egipćana u mjeru APZ i prilikom njihovog zapošljavanja.	Redovne aktivnosti	-	-

Mjera 3.7. Sproveđenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.7.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja informacija i savjetovanja strancima koji se nalaze na evidenciji	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole i polu)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Otvarena vrijednost u 2023: - 133 lica, od toga: - 56 stranci sa dozvolom za privremeni boravak radi spajanja porodice sa crnogorskim državljaninom ili strancem koji ima dozvolu za stalni boravak - 44 stranci sa odobrenim stalnim boravkom - 20 stranci sa dozvolom za privremeni boravak za lice bez državljanstva - 13 stranci sa dozvolom za privremeni boravak do 3 godine, u skladu sa članom 22 Zakona o strancima	Redovne aktivnosti	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024.g.

nezaposlenih lica							
3.7.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po vrsti dozvole i polu)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO 49 (28 žena)	Redovne aktivnosti	-	-

Mjera 3.8.

Socijalna inkluzija korisnika materijalnog obezbjeđenja

Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utr ošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.8.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje	Broj korisnika MO koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO 35 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice Usluge PO koristilo 200 nezaposlenih lica (104 žene)	Redovne aktivnosti	-	-

nje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za korisnike MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po polu)						
3.8.2 Uključivanje korisnika MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica u mjeru APZ-a (razvrstano po polu)	Broj uključenih korisnika MOP-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica u mjeru APZ-a (razvrstano po polu)	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	DJELIMIČNO REALIZOVANO 80 učesnika od kojih 59 žena i 21 muškarac	Redovne aktivnosti	-	-
3.8.3 Pružanje usluge posredova	Broj zaposlenih korisnika MOP-a sa evidencije nezaposlenih	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Posredstvom ZZZCG zaposlenje dobilo 427 (251 žena) korisnika MOP-a	Redovne aktivnosti	-	-

nja pri zapošljavanju radno sposobnim korisnicima a MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	lica (razvrstano po polu)						
---	---------------------------	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.9. Unaprjeđenje sprovođenje mjera profesionalne rehabilitacije

Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utršena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.9.1 Ospozobljavanje OSI za učešće na tržište rada	Broj uključenih OSI u mjeru profesionalne rehabilitacije Godišnji Izvještaj o radu ZZCG	Vodeća institucija: ZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I 2023 - IV2023	REALIZOVANO Godišnji Izvještaj o radu ZZCG	Nacionalni budžet ZZCG Planirano: 250.000,00 eur Utrošeno: 398.356,03 eur	-	-
3.9.2	Broj zaposlenih OSI uključenih u	Vodeća institucija:	I 2023 - IV2023	NEREALIZOVANO	Nacionalni budžet ZZCG	-	-

Uključivanje zaposlenih lica u mjeru profesionalne rehabilitacije	mjere profesionalne rehabilitacije	ZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije			Planirano: 350.000,00 eur Utrošeno: 0 eur		
---	------------------------------------	---	--	--	--	--	--

Mjera 3.10. Razvoj socijalnog preduzetništva

3.10.1 Uspostavljanje i jačanje inicijativa socijalnog poslovanja koje promoviš u socijalno preduzetništvo i poboljšavaju pristup poslu za grupe isključene sa tržišta rada	Broj uključenih socijalnih preduzeća projektom	Vodeća institucija: MRSS	II 2023 - IV2023	REALIZOVANO	IPA AD 2020 Planirano: 300.000,00 eur Utrošeno: 778.814,74 (na nivou grant šeme čija je vrijednost 2.705.882,35 eur bilo je ušteda u okviru prva dva LOT-a tako da su ušteđena sredstva realocirana na LOT 3)	-	U okviru grant šeme „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkviziji i socijalnom preduzetništvu“ koja se realizuje kroz AD IPA 2020, 10 od 24 projekta su podržana s ciljem uspostavljanja i jačanja socijalnih biznis inicijativa koje promovišu socijalno preduzetništvo i unapređuju pristup radu grupama koje su isključene sa tržišta rada.
				U toku 2023.g: 10 socijalnih preduzeća uključenih projektom			

OPERATIVNI CILJ 4						
Efikasno funkcionisanje tržišta rada						
Indikator	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost u 2021:	Ostvarena vrijednost u 2022:	Ostvarena vrijednost u 2023:	Ostvarena vrijednost 2025:	
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Određeni napredak	Zatvoreno poglavlje	
Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2	Određeni napredak	Ograničen napredak	Značajan napredak	Ograničeni napredak	Zatvoreno poglavlje	

Mjera 4.1. Usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativosti rada i balansa porodice i rada								
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikator rezultata AAA	Planirana/ utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
4.1.1 Utvrđivanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Utvrđen Predlog	Vodeća institucija: MRSS	I 2023 - III 2023	NEREALIZOVANO Radi se na izradi teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za nezaposlenost.		Redovne aktivnosti	Zbog rada na izradi teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenost i aktivnost će biti nastavljena u 2024. godini. Rok završetka aktivnosti III kvartal 2024. godine	-
4.1.2 Izvještaj o realizaciji obaveza iz	Izvještaj usvojen	Vodeća institucija: MRSS	I 2023 - IV 2023	NEREALIZOVANO Izvještaj nije usvojen.		Redovne aktivnosti	I 2024.g. Planirano je da se izvještaj usvoji u I kvartalu 2024.	-

Programa pristupanja Crne Gore EU 2023-2024		Ministarstvo evropskih poslova		Vlada je na sjednici od 16.11.2023. usvojila Informaciju o realizaciji planiranih obaveza u 2023. godini iz PPCG 2023-2024.		kako bi obuhvatio i IV kvartal 2023.	
4.1.3 Priprema Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu	Utvrđena odluka	Vodeća institucija: MRSS	III 2023 - IV 2023	REALIZOVANO Pripremljen predlog Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu koji će biti upućen Vladi CG na razmatranje i donošenje.	Redovne aktivnosti	-	-
Mjera 4.2. Jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/ utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
4.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implementacije i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani	Broj obučenih službenika	Vodeća institucija: MRSS, MF, ZZCG, Inspekcija rada	IV 2022 - IV 2023	REALIZOVANO U toku 2023.g. broj obučenih službenika : 152	IPA Akcioni dokument „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu i socijalna inkluzija“ Planirano: 850.000,00 eur	-	Tokom 2024.g. kroz projekat biće organizovano još radionica u cilju jačanja kapaciteta relevantnih institucija (MRSS, ZZCG)

kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu					Utrošeno: 768.700,00 eur		
4.2.2 Uspostavljanje metodologija za praćenje projekata	Uspostavljenja metodologija za praćenje projekata	Vodeća institucija: MRSS	I 2023 - IV 2023	REALIZOVANO U 2023. g. u Crnoj Gori u potpunosti prihvaćena metodologija za monitoring projekata koje je uspostavila Evropska komisija	Redovne aktivnosti Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti.	-	-
4.2.3 Realizacija predviđenih aktivnosti iz Akcionog plana za unapređenje interoperabilnosti izabranih informacionih sistema i registara	Broj realizovanih aktivnosti	Vodeća institucija: MRSS, MOR, ZZZCG, MP	I 2023 - IV 2023	REALIZOVANO U 2023.g. 30% aktivnosti AP za interoperabilnost je sprovedeno, 27% aktivnosti AP za interoperabilnost je u toku	Planirano: Do 1.400.000,00 eur OD čega 30.000,00 eur iz Budžeta Crne Gore 153.000,00 eur iz Fonda 14.185,13 eur (Sredstva MOR-a) sistema i registara 27% aktivnosti	-	Nastaviti aktivnost i tokom 2024. g.

					Ap za interoperabilnost je u toku. Za dobro upravljanje Vade Velike Britanije 10.00,00 eur iz donacije MOR i 109.000,00 eur ostale donacije 2.117.647,00 eur AD IPA2020 Utrošeno: 1.942.936,00 eur IPA AD2020 14.185,13 eur (Sredstva MOR-a)		
4.2.4 Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje,	Broj sprovedenih obuka i broj zaposlenih koji su obuhvaće	Vodeća institucija: MRSS, ZZZCG	I 2022 - IV 2023	REALIZOVANO U 2023.g. sprovedeno: 22 obuke, 124 zaposlenih koji su obuhvaćeni obukama	IPA Twining projekat u okviru Akcionog dokumenta AD 2026 „Podrška pametnom i	I-IV Q 2023	Nastaviti sa implementacijom Twining projekta „Jačanje kapaciteta ZZZCG u pogledu sproveđenja aktivnih mjera zapošljavanja, budućeg učešća u Evropskim socijalnim fondovima i olakšavanja mobilnosti radne snage“ u saradnji sa institucijama iz

budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage	ni obukama			inkluzivno m rastu- zapošljavan je i socijalna inkluzija Planirano: 823.529,41 eur Utrošeno:		Republike Slovačke, Republike Estonije i Federativne Republike Njemačke
---	---------------	--	--	--	--	---

IV PREPORUKE ZA DALJU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKOG DOKUMENTA KROZ GODIŠNJE AKCIONE PLANOVE ZAPOŠLJAVANJA

- Inicirati aktivnosti koje su od bitnog uticaja na povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja novih poslova sa akcentom na Sjeverni region, aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije i neformalnog rada, kao i dalje jačanje socijalnog dijaloga.
- Proširiti ponude rada i kvalifikacija, prepoznati strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mlađih i dugoročnu nezaposlenost, dodatno unaprijediti obrazovne programe u dijelu digitalnih vještina;
- Poboljšati aktivnosti na koncipiranju aktivnih mjera tržišta rada sa naglaskom na njihovu relevantnost za tržište rada sa fokusom na ciljne grupe mlade, žene, dugoročno nezaposlene i druge osjetljive grupe na tržištu rada; Usvojiti i otpočeti sa implementacijom Programa „Garancije za mlade“
- Kroz dalje poboljšanje funkcionisanja tržišta rada neophodno je dalje jačanje administrativnih i operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije i uspostaviti interoperabilnost između izabranih informacionih sistema i baza podataka koji imaju ulogu u upravljanju tržištem rada u Crnoj Gori